

“Construirea unei culturi a prevenirii nu este ușoară. În timp ce costurile pentru prevenire trebuie achitate în prezent, beneficiile acesteia se observă în viitorul îndepărtat. În plus, beneficiile nu sunt tangibile; acestea sunt dezastrele care NU au avut loc.”

(Kofi Anan)

Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor

- raport final al proiectului -

decembrie 2007

CUPRINS

Introducere	5
I. Managementul riscului de dezastru.....	7
A. Terminologie.....	8
B. Elementele managementului dezastrelor.....	9
C. Instituții și legislație în România.....	10
D. Implicarea ONG-urilor în prevenirea dezastrelor.....	15
II. Proiectul “Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor - RePeDe!”	19
A. Partenerii în proiect.....	20
B. Echipa de proiect.....	24
C. Activitățile proiectului.....	25
III. Cercetare calitativă și cantitativă	27
IV. Întâlniri de lucru în proiect.....	39
A. Demararea Rețelei RePeDe!.....	39
B. Workshop-ul pe tema managementului riscului de dezastru.....	40
C. Întâlnirea de follow-up.....	44
V. Activități derulate de partenerii în proiect.....	49
A. Masa rotundă națională.....	49
B. Studii de caz	51
VI. Concluzii.....	65
The NGO Network for Disaster Prevention - final report of the project. English Summary	71

Introducere

Dezastrele sunt fenomene incontrolabile, însă riscul de dezastru poate fi cuantificat, iar un proces de management al riscului este mult mai eficient decât intervențiile post-dezastru, atât în ceea ce privește protejarea vieții oamenilor, cât și costurile de reconstrucție.

Obiectivul managementului riscului este de a pune în legătură toate elementele și actorii din sistemul de management al dezastrelor, de a dezvolta instrumente de diminuare a dezastrelor bazate pe strategii de prevenire și intervenție, transfer și schimb reciproc de cunoștințe, educație și tehnici de luare a deciziilor. Un management eficient, concentrat pe activități de prevenire, trebuie să includă atât identificarea tipurilor de risc ce pot apărea pe un anumit teritoriu și pot afecta anumite grupuri, cât și construirea unor mecanisme instituționale și administrative care să identifice modalitățile prin care se poate acționa pentru prevenirea dezastrelor, inclusiv prin implicarea tuturor factorilor interesați.

În acest sens, organizațiile neguvernamentale pot avea o contribuție esențială în procesele de management al riscului în caz de dezastru. În special organizațiile neguvernamentale de mediu pot contribui cu informații și expertiză atât în identificarea potențialelor riscuri (ținând cont de informațiile pe care le dețin din activități curente de teren), cât și în informarea și conștientizarea cetățenilor cu privire la rolul lor în prevenirea dezastrelor. Implicarea ONG-urilor poate viza atât colaborarea cu instituțiile publice cu responsabilități în prevenirea situațiilor de urgență, cât și activități în cadrul comunităților locale.

De aceea, prin acest proiect ne-am propus să facilităm implicarea ONG-urilor de mediu într-o rețea focalizată pe implicarea în prevenirea și diminuarea situațiilor de urgență. Se naște astfel oportunitatea pentru stimularea rolului și credibilității organizațiilor neguvernamentale în comunitățile în care acestea își desfășoară activitatea. Apartenența la o rețea și sprijinul pe care aceasta o poate furniza membrilor ei poate genera o mai eficientă identificare a modalităților de implicare în procesele instituționale (ale administrației publice) pentru prevenirea dezastrelor, o mai bună capacitate de monitorizare a proceselor administrative locale/regionale/naționale, o mai bună comunicare între ONG-uri cu aceleași preocupări, o mai mare vizibilitate a activităților pe care le desfășoară și, în consecință, o mai mare capacitate de a se implica în bunăstarea comunităților în care lucrează.

În acest raport, noi, partenerii în proiect (Asociația ALMA-RO, Fundația TERRA Mileniul III, Centrul de Consultanță Ecologică, Asociația EcoLogic, Clubul Eco-Montan "Origini Verzi"), ne-am propus să realizăm o prezentare a activităților și rezultatelor proiectului "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor". Ne dorim și sperăm ca abordarea noastră privind managementul riscului de dezastru să genereze noi colaborări și parteneriate între ONG-uri, administrația publică locală și cetățeni și să încurajeze utilizarea metodelor și tehnicilor folosite de noi în alte regiuni și comunități.

Mulțumim pe această cale tuturor celor care au răspuns invitațiilor noastre și au participat la evenimentele locale și naționale organizate în proiect, experților și, nu în ultimul rând, Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile, care ne-a sprijinit în implementarea acestui proiect.

Proiectul a fost finanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ prin Programul Phare 2004 - Societatea Civilă, Componenta I - Dezvoltarea sectorului ONG.

Capitolul I - Managementul riscului de dezastru

Dezastrele reprezintă o amenințare permanentă pentru dezvoltarea durabilă și generează anual numeroase victime omenești și pierderi materiale; totodată, începutul acestui mileniu se caracterizează printr-un impact tot mai accentuat al activităților umane asupra Terrei. Pentru perioada 1980 - 2000 se estimează că 75 % din populația lumii a fost afectată cel puțin o dată de un dezastru (cutremur, ciclon tropical, inundație, secetă etc.). Demn de menționat este și un paradox al atitudinii societății contemporane față de dezastre: a crescut foarte mult alocarea de resurse materiale și umane pentru prevenirea și reducerea efectelor dezastrelor, dar, în același timp, tocmai dezvoltarea societății umane reprezintă un factor favorizant pentru declanșarea unor dezastre și/sau pentru amplificarea consecințelor acestora.

Frecvența incidenței dezastrelor și creșterea amplitudinii lor a atras atenția comunității internaționale în ultimii ani. O serie de instituții, organizații interguvernamentale și organizații neguvernamentale la nivel mondial și-au revizuit abordarea dezastrelor și lucrează acum împreună pentru a identifica cele mai bune metode de a preveni și reduce impactul calamităților asupra societății. De asemenea, se pune mai mult accent pe prevenirea dezastrelor, prin implicarea tuturor factorilor interesați în activitățile de management al riscului de dezastru (autorități publice, organizații neguvernamentale, comunități, sectorul de afaceri).

În România, aceeași frecvență în creștere a dezastrelor a generat multiple controverse, însă nu și o acțiune coerentă de reformare a sistemului, în condițiile în care este evident că autoritățile publice par a fi preocupate mai mult de intervenția în caz de dezastru decât de prevenirea acestora sau de reconstrucția zonelor calamitate. Mai mult, intervenția în caz de dezastru a stârnit în mai multe situații nemulțumirea cetățenilor. Activități ca identificarea vulnerabilității la nivelul comunităților, realizarea hărților de risc sau conștientizarea populației nu sunt încă puse în practică (deși, în cazul acesteia din urmă, a fost realizată o strategie națională). Trebuie menționat că România nu are încă un sistem național integrat de gestionare a crizelor și că, în conformitate cu O.U.G. 21/2004 pentru înființarea Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, organizațiile neguvernamentale, (prevăzute la nivel internațional a contribui în toate aspectele legate de managementul dezastrelor), nu sunt incluse decât în secțiunea privitoare la intervenția în caz de dezastru. Nu în ultimul rând, din perspectiva autorităților publice, nu se face încă distincția între ONG-uri cu diverse domenii de activitate, care să intervină în activitățile de management (de la prevenire la reconstrucție) în conformitate cu specializarea lor. Or, implicarea organizațiilor neguvernamentale în prevenirea riscului de dezastru este absolut esențială,

pentru că implicarea instituțiilor publice nu va fi eficientă și eficace fără o mobilizare adecvată a resurselor pentru reducerea riscului de dezastru și fără sprijinul unei comunități implicate și pregătite să facă față riscurilor.

Prevenirea și reducerea efectelor dezastrelor implică atât studierea interdisciplinară a hazardelor, vulnerabilității și riscului, cât și informarea și educarea. Practica internațională a demonstrat că evenimentele generatoare de situații de urgență nu pot fi evitate, însă, uneori, acestea pot fi gestionate, iar efectele lor pot fi reduse printr-un proces sistematic ce implică stabilirea de măsuri și acțiuni menite să contribuie la diminuarea riscului asociat acestor fenomene. Caracteristic managementului situațiilor de urgență este faptul că predictibilitatea locului de manifestare a situațiilor respective determină posibilitatea avertizării populației din zonele potențial a fi afectate, precum și a autorităților administrației publice centrale și/sau locale.

A. Terminologie

Managementul dezastrelor reprezintă totalitatea politicilor, a deciziilor administrative și a activităților operaționale care sunt legate de diverse stadii ale dezastrelor, la toate nivelurile.

Hazardul este un eveniment amenințător și reprezintă probabilitatea de apariție într-o anumită perioadă a unui potențial factor dăunător pentru om, pentru bunurile produse de acesta și pentru mediu. Deci, hazardul este un fenomen natural sau antropoc dăunător omului, ale cărui consecințe sunt cauzate de depășirea măsurilor de siguranță pe care orice societate și le impune.

Un hazard este considerat dezastru dacă sunt înregistrate cel puțin zece pierderi de vieți omenești sau 50 de persoane rănite și pierderi materiale de peste un milion de dolari.

Riscul reprezintă nivelul probabil al pierderilor de vieți omenești, al numărului de răniți, al pagubelor aduse proprietăților și activităților economice de către un anumit fenomen natural sau grup de fenomene într-un anumit loc și într-o anumită perioadă. Conform Dicționarului Enciclopedic (1978, 1999), riscul reprezintă un pericol posibil, probabilitatea de a înfrunța o primejdie și/sau de a suferi o pagubă.

Vulnerabilitatea reprezintă măsura în care un sistem poate fi afectat în urma impactului cu un hazard și cuprinde totalitatea condițiilor fizice, sociale, economice și de mediu care măresc susceptibilitatea sistemului respectiv. Vulnerabilitatea pune în evidență gradul în care sunt expuși omul și bunurile sale în fața diferitelor hazarde și se exprimă pe o scară cuprinsă între 0 și 1, cifra 1 exprimând distrugerea totală a bunurilor și pierderile totale de vieți omenești din arealul aferent.

Vulnerabilitatea este diferită în funcție de modul de echipare și de pregătire a populației.

Capacitatea de rezistență reprezintă totalitatea forțelor și a resurselor cu ajutorul cărora societatea poate să facă față unui hazard reușind să reducă nivelul riscului prin atenuarea efectelor negative. Capacitatea de rezistență crește atunci când se asigură dezvoltarea durabilă a zonei respective, se iau măsuri preventive și se organizează sistemele de alarmare a populației.

Situația de urgență (situație extremă) este un alt termen relativ similar cu cel de dezastru. Un dezastru poate fi privit ca un tip particular al unei situații de urgență. "Dezastrul" sugerează o perioadă îndelungată de timp și atingerea unui anumit nivel de urgență. Din perspectiva teoriei sistemelor, pagubele produse de dezastrele naturale sunt rezultatul interacțiunii a trei sisteme principale și a mai multor subsisteme (Mileti, 1999):

- mediul fizic terestru (climă, ape etc.);
- populația (clase sociale, rase, culturi etc.);
- mediul construit (clădiri, poduri etc.).

B. Elementele managementului dezastrelor

Managementul dezastrelor ține cont de etapele de manifestare a unui dezastru și cuprinde următoarele elemente:

a) Aprecierea și evaluarea riscurilor și a vulnerabilităților

Aceasta face o estimare a magnitudinii fiecărui risc potențial și a importanței acestui risc pentru populație și mediu. Se încearcă cuantificarea probabilității de risc de dezastru, se stabilesc nivelurile acceptabile de risc și se calculează pierderile potențiale (cuantificabile - care sunt costurile economice și necuantificabile - pierderile ce țin de ființa umană).

b) Răspunsul la dezastru

Răspunsul la dezastru reprezintă totalitatea acțiunilor luate de autorități și de populație în fața dezastrului; cuprinde atât faza de atenuare, cât și cele de reabilitare și reconstrucție. Cuprinde acțiuni de avertizare, securitate, comunicare și managementul informațiilor, logistică și aprovizionare, apreciere post-dezastru, cercetare și salvare a supraviețuitorilor, asistență postdezastru (asistarea populației, maximizarea numărului de supraviețuitori, restabilirea serviciilor esențiale, refacerea distrugerilor) și managementul operațiunilor de urgență.

c) Aprecierea dezastrului

Aprecierea dezastrului, ce presupune determinarea impactului dezastrului asupra societății, este un proces interdisciplinar și are ca priorități stabilirea

nevoilor pentru măsuri imediate de urgență pentru salvarea și susținerea în viață a supraviețuitorilor dezastrului și identificarea posibilităților de urgentare a refacerii infrastructurii, a serviciilor și a dezvoltării.

Aprecierea dezastrului se face ținând cont de diverse faze de manifestare ale dezastrului:

- ▶ *Faza de avertisment* (determinarea grupului de populație pentru care se iau măsuri de protejare a vieții și a facilităților pentru atenuarea impactului unui potențial dezastru și activarea aranjamentelor în planul de pregătire din perspectiva aprecierii). Această fază nu este prezentă decât la dezastrul cu manifestare lentă (spre exemplu un val de inundații care avansează pe cursul unui râu, caz în care se poate stabili posibilitatea ca o serie de comunități din aval să fie afectate);
- ▶ *Faza de urgență* (confirmarea gradului de urgență raportat și estimarea distrugerilor, identificarea, caracterizarea și cuantificarea populației cu risc de dezastru, sprijin pentru definirea priorităților de acțiune și a resurselor necesare pentru reducerea imediată a riscurilor, identificarea capacității locale de răspuns, inclusiv resursele organizaționale, medicale și logistice, sprijin pentru anticiparea unor probleme serioase viitoare și sprijin pentru managementul și controlul răspunsului imediat);
- ▶ *Faza de reabilitare* (identificarea priorităților populației afectate, identificarea politicilor guvernamentale pentru asistența post-dezastru, estimarea sprijinului din surse naționale și internaționale pentru atenuare, refacere și monitorizarea rezultatelor acestor măsuri);
- ▶ *Faza de refacere* (determinarea distrugerilor resurselor economice semnificative și implicațiile acestora asupra politicii de dezvoltare, aprecierea impactului dezastrului în programe curente de dezvoltare și identificarea de noi oportunități de dezvoltare create de dezastru).

d) Reabilitarea și reconstrucția

Reabilitarea și reconstrucția cuprind cea mai mare perioadă din faza de refacere postdezastru. Reabilitarea se face în perioada imediat următoare manifestării dezastrului și este faza de tranziție între cea de atenuare și cea de reconstrucție. Perioada de reconstrucție presupune restaurarea deplină a serviciilor și a infrastructurii, construcția de clădiri, refacerea infrastructurii distruse și, nu în ultimul rând, revitalizarea economiei.

C. Instituții și legislație în România

Evoluția societății a impus, ca o condiție *sine qua non*, adoptarea unor inițiative legislative care să asigure baza legală pentru managementul urgențelor civile, cu o atenție deosebită pentru dezastrul. Mai mult, opțiunea României privind integrarea în NATO și UE a asigurat puntea de legătură între organismele cu atribuții în domeniu - Înalțul Comitet NATO pentru Planificarea Activităților

Civile în Situații de Urgență, precum și cu structurile de profil ale Uniunii Europene.

În România nu există un Sistem Național Integrat de Gestionare a Crizelor. Legislația actuală nu reglementează în mod unitar gestionarea resurselor și modul de acțiune pentru toate formele de manifestare a unei crize. Modul de gestionare a diverselor tipuri de criză pe domenii (mobilizare, război, stare de urgență, stare de asediu, dezastre, protecție civilă etc.) este reglementat prin legi specifice, iar managementul acestora este asigurat prin structuri permanente sau temporare organizate pe fiecare domeniu.

În 2004, Guvernul României a adoptat cadrul legislativ (OUG nr. 21/2004) pentru înființarea Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, pentru asigurarea resurselor și coordonarea acțiunilor în situații de urgență în condițiile în care România prezintă mari vulnerabilități la calamități naturale și antropice precum:

- Cutremure - Bucureștiul este capitala europeană cu cel mai mare risc seismic și unul dintre cele mai expuse 10 mari orașe ale lumii;
- Inundații - evenimente anuale cu mari pagube materiale și umane;
- Alunecări de teren - circa 20% din teritoriu prezintă condiții favorizante;
- Accidente ecologice la exploatarea miniere și nu numai: accidentul privind poluarea cu cianuri de la Baia Mare.

Actul normativ reglementează înființarea, la nivel central și teritorial, a structurilor cu atribuții în domeniul gestionării situațiilor de urgență, respectiv de coordonare, planificare și suport al deciziei, cu activitate temporară sau permanentă, plasate într-un sistem ierarhizat după criteriile administrativ-teritorial și al domeniului de responsabilitate. Aceste structuri asigură gestionarea unitară și permanentă a tuturor activităților de planificare și realizare a măsurilor de prevenire, limitare și înlăturare a efectelor distructive ale situațiilor de urgență.

Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență este organizat de autoritățile administrației publice și se compune dintr-o rețea de organisme, organe și structuri abilitate pentru managementul situațiilor de urgență, constituite pe niveluri sau domenii de competență și dispune de infrastructura și de resursele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor.

În principiu, compunerea sistemului național vizează:

- comitete pentru situații de urgență (la toate nivelurile administrativ-teritoriale);
- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
- servicii publice comunitare profesionale pentru situații de urgență;

- centre operative pentru situații de urgență;
- comandantul acțiunii.

Principalele funcții de sprijin pe care le pot îndeplini ministerele, celelalte organe centrale și unele organizații neguvernamentale în prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență (Anexa nr. 2 la OUG nr. 21/2004) sunt:

- Monitorizarea pericolelor și riscurilor specifice, precum și a efectelor negative ale acestora;
- Informarea, înștiințarea și avertizarea;
- Planificarea și pregătirea resurselor și serviciilor;
- Comunicații și informatică;
- Căutarea, descarcerarea și salvarea persoanelor;
- Evacuarea persoanelor sau a bunurilor periclitate;
- Acordarea asistenței medicale de urgență;
- Prevenirea îmbolnăvirilor în masă;
- Localizarea și stingerea incendiilor;
- Neutralizarea efectelor materialelor periculoase;
- Asigurarea transportului forțelor și mijloacelor de intervenție, a persoanelor evacuate și a altor resurse;
- Efectuarea lucrărilor publice și ingineresti la construcțiile, instalațiile și amenajările afectate;
- Asigurarea apei și hranei pentru persoanele și animalele afectate sau evacuate;
- Asigurarea cazării și adăpostirii persoanelor afectate sau evacuate;
- Asigurarea energiei pentru iluminat, încălzire și alte utilități;
- Efectuarea depoluării și decontaminării;
- Menținerea și restabilirea ordinii publice;
- Asigurarea logisticii intervențiilor;
- Reabilitarea zonelor afectate;
- Acordarea de ajutoare de primă necesitate, despăgubiri și asistență socială și religioasă.

Până la ora actuală, exista un număr mare de acte normative ce denotă preocuparea instituțiilor cu atribuții în domeniul urgențelor civile și al dezastrelor de a asigura o bază legislativă adecvată desfășurării în condiții normale a activității de prevenire, înlăturare a urmărilor și de intrare în normalitate.

În ultima decadă, au fost adoptate o serie de acte normative:

- Hotărârea de Guvern nr. 635/1995 privind culegerea de informații și transmiterea deciziilor în cazul apărării împotriva dezastrelor;
- Hotărârea de Guvern nr. 222/1997 privind organizarea și conducerea acțiunilor de evacuare în cadrul protecției civile;

- Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 88/2001 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență;
- OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență transformată în Legea nr. 15/2005;
- OUG nr. 25/2004 pentru modificarea și completarea OUG nr. 88/2001;
- Ordinul ministrului sănătății nr. 585/19 mai 2004 privind înființarea Compartimentului pentru situații de asistență medicală de urgență în caz de dezastre și crize;
- Hotărârea de Guvern (HG) nr. 1490/9 septembrie 2004 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și a organigramei Inspectoratului General pentru Situații de Urgență cu completările și modificările ulterioare;
- Ordinul Ministerului Administrației și Internelor (OMAI) nr. 736/22 iulie 2005 privind instituirea serviciului de permanență în toate primăriile din zona de risc, în caz de iminență a producerii unor situații de urgență;
- OMAI nr. 735 privind evidența, depozitarea și distribuirea ajutoarelor interne și internaționale destinate populației în situații de urgență;
- HG nr. 642/29 iunie 2005 pentru aprobarea criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile, în funcție de tipurile de riscuri specifice. Anexă - Criterii de clasificare din 29 iunie 2005 a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile, în funcție de tipurile de riscuri specifice;
- HG nr. 547 din 9 iunie 2005 pentru aprobarea Strategiei Naționale de protecție civilă;
- OMAI nr. 712/23 iunie 2005 pentru aprobarea Dispozițiilor generale privind instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență;
- OMAI nr. 718/30 iunie 2005 referitor la criteriile de performanță privind structura organizatorică și dotarea serviciilor voluntare pentru situații de urgență;
- OMAI nr. 886/30 septembrie 2005 referitor la norme tehnice privind sistemul național integrat de înștiințare, avertizare și alarmare a populației;
- HG nr. 1222/13 octombrie 2005 privind stabilirea principiilor evacuării în caz de conflict armat;
- HG nr. 1579/8 decembrie 2005 privind statutul personalului voluntar din serviciile de urgență voluntare;
- HG nr. 1669/14 decembrie 2005 privind constituirea și funcționarea Comitetului Director de Asigurare la Dezastre;
- HG nr. 1854/22 decembrie 2005 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații;

- OMAI nr. 1180/3 februarie 2006 pentru aprobarea Normelor tehnice privind întreținerea, repararea depozitarea și evidența mijloacelor tehnice de protecție civilă;
- OMAI nr. 1184/6 februarie 2006 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și asigurarea activității de evacuare în situații de urgență;
- Norma MAI/6 februarie 2006 privind organizarea și asigurarea activității de evacuare în situații de urgență;
- HG nr. 386/22 martie 2006 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1489/2004 privind organizarea și funcționarea Comitetului Național pentru Situații de Urgență;
- Norma MAI din 10 aprilie 2006 privind organizarea și asigurarea activității de înștiințare, avertizare, pre-alarmare și alarmare în situații de urgență civilă;
- OMAI nr. 1259/10 aprilie 2006 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și asigurarea activității de înștiințare, avertizare, pre-alarmare și alarmare în situații de protecție civilă;
- Decizia nr. 54/16 mai 2006 a Prim-Ministrului privind organizarea și funcționarea Centrului pentru Situații de Urgență al Guvernului;
- Legea nr. 212/24 mai 2006 privind modificarea și completarea Legii nr. 481/2004 privind protecția civilă;
- OMAI nr. 1346/21 iunie 2006 pentru aprobarea componenței nominale și a Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului interministerial pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice;
- OMAI nr. 551/8 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și gestionarea riscurilor cauzate de căderile de grindină și secetă severă, a Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență în domeniul fitosanitar - invazii ale agenților de dăunare și contaminare a culturilor agricole cu produse de uz fitosanitar și a Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență ca urmare a incendiilor de pădure;
- OMAI nr. 1474/12 octombrie 2006 privind Regulamentul de planificare, organizare, pregătire și desfășurare a activității de prevenire a situațiilor de urgență.

Strategia de prevenire a situațiilor de urgență reprezintă un document de planificare pe termen mediu, elaborat de Ministerul Administrației și Internelor în baza Strategiei de securitate națională a României, a Cartei albe a securității și apărării naționale și a delimitărilor conceptuale instituționale în domeniu, document care definește ordinea și siguranța publică și interesul național în acest domeniu, evaluează starea actuală de prezentă și manifestare a factorilor de risc de pe teritoriul României, formulează principiile și direcțiile prioritare de acțiune și prevede resursele necesare pentru gestionarea situațiilor de urgență.

Ansamblul activităților de apărare a comunităților locale, infrastructurii și proprietății împotriva amenințărilor de natură non-militară se integrează activitățile generale de protecție a cetățeanului și se subsumează asigurării securității interne - care privește atât siguranța cetățeanului, cât și securitatea publică - incluzând, deci, protecția împotriva dezastrelor și protecția mediului. Prevenirea situațiilor de urgență este o componentă a sistemului de securitate națională și reprezintă un ansamblu integrat de activități specifice cu caracter tehnic și operativ, planificate și executate pentru eliminarea/reducerea riscurilor de producere a dezastrelor în scopul protejării vieții, mediului și bunurilor împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență. Ea are caracter anticipativ, rezultatul constând în măsuri graduale stabilite pentru prevenirea producerii evenimentelor vizate.

D. Implicarea ONG-urilor în prevenirea dezastrelor

Preocupările administrației publice de colaborare cu structurile societății civile în domeniul prevenirii dezastrelor sunt de dată foarte recentă. Practic, deschiderea spre colaborarea cu ONG-urile devine oficială odată cu apariția OUG nr. 21/2004 privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență. Mai mult decât atât, deschiderea spre colaborare doar pentru situațiile de urgență și nu în mod explicit pentru prevenirea dezastrelor, reflectă o "încălecare" în atitudine, abordare și organizare a structurilor administrative.

Rolul organizațiilor neguvernamentale în prevenirea riscului de dezastru este semnificativ prin implicarea lor în proiecte civice de dezvoltare, prin caracterul inovativ al inițiativelor, care pot fi replicate apoi la o scară mai mare de către autoritățile publice. Cetățenii au un grad mult mai mare de încredere în organizațiile societății civile decât în autoritățile publice, astfel încât impactul inițiativelor ONG-urilor referitoare la prevenirea dezastrelor este mult mai pregnant. În ultimii ani a început să se impună o implicare serioasă a sectorului neguvernamental în elaborarea, împreună cu instituțiile publice, de curricule pentru copii pe tema managementului dezastrelor și în elaborarea și diseminarea de materiale de informare și conștientizare ale populației. Implicarea ONG-urilor în realizarea consensului la nivelul comunităților pe tema prevenirii riscurilor fizice, sociale, economice și de mediu a dus la o apreciere și un management al riscului mult mai adecvate. Un rol important îl are la acest nivel managementul voluntarilor - sensibilizare, recrutare, elaborare și diseminare de materiale, instruire, implicare instituțională.

De asemenea este foarte important să se înțeleagă necesitatea descentralizării sistemului de management al riscului, în condițiile în care îmbunătățirea managementului riscului este esențială pentru garantarea protecției și asigurării progresului în dezvoltarea economică și socială în zonele cu vulnerabilitate la dezastru.

Conform OUG nr. 21/2004, structurile administrative cu responsabilitate în gestionarea crizelor provocate de dezastre văd ONG-urile cu preocupări în domeniu în principal ca pe un prestator de servicii. Astfel, se așteaptă ca aceste ONG-uri să se racordeze la organismele și instituțiile statului cu atribuții pe linia urgențelor civile - dezastre, să-și facă cunoscută oferta de servicii pe care o pot asigura și să stabilească relații cu autoritățile publice încă din starea de normalitate. Aportul ONG-urilor poate fi substanțial în situațiile limită, iar preocupările intră în sfera de înțelegere și de implicare a unei colectivități în rezolvarea problemelor cu care se confruntă.

Domeniile în care ONG-urile se așteaptă să își ofere serviciile sunt:

- comunicații civile, atât la locul de intervenție dovedite în nenumărate împrejurări, cât și prin racordarea la sistemul național;
- transporturile de aprovizionare și evacuare auto, navale și/sau aeriene;
- asigurarea de alimente cu termen lung de conservare;
- identificarea și asigurarea unor spații de cazare temporară pentru populația afectată de un eventual dezastru;
- asigurarea medicală prin asistență la locul dezastrului, cât și prin supraveghere medicală în locațiile de cazare-evacuare;
- asigurarea legăturii între celulele de criză și organismele naționale, în situații de urgențe civile și/sau dezastre;
- sprijinirea activităților de cooperare în caz de dezastru, pentru asigurarea unui nivel acceptabil de viață pentru populație;
- întocmirea și actualizarea unor baze de date privind posibilitățile de asigurare a sprijinului logistic, disponibilul de forțe și mijloace, timpul disponibil până la sosirea în dispozitiv etc.

Actul normativ lasă deschisă posibilitatea ca toate disponibilitățile menționate anterior să fie cuprinse într-un plan comun întocmit de autoritățile naționale (centrale, județene, locale) și ONG-uri, plan la care se poate apela într-o situație limită.

Activitățile de prevenire desfășurate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și de structurile din subordine reprezintă o componentă principală a sistemului integrat de măsuri tehnice și organizatorice, precum și de acțiuni specifice planificate și realizate potrivit legislației, în scopul preîntâmpinării, reducerii sau eliminării riscurilor de producere a situațiilor de urgență, a consecințelor acestora și al protecției populației, mediului, bunurilor și valorilor de patrimoniu prin mijloace și măsuri specifice.

Principalele forme ale activității de prevenire sunt:

- reglementarea, avizarea, autorizarea, acordul, controlul, asistența tehnică de specialitate;
- informarea preventivă a autorităților și a părților interesate;
- pregătirea autorităților și a părților interesate pentru situații de urgență;
- auditul de supraveghere a persoanelor fizice și juridice atestate, constatarea și sancționarea încălcărilor prevederilor legale.

Se impune recunoașterea la nivelul factorilor de decizie a următoarelor afirmații:

- Actorii locali au un rol esențial și reprezintă o cale eficientă de reducere a dezastrelor;
- Administrația locală are obligația să asigure conștientizarea populației referitoare la dezastre, în scopul dezvoltării unei culturi a prevenirii dezastrelor și al încurajării participării cetățenilor la managementul riscului de dezastru;
- ONG-urile reprezintă actori cheie în dezvoltare, prin abilitățile lor de influență a acțiunilor comunităților.

Funcționarea în rețele de ONG-uri (la nivel local, regional, național și internațional) îmbunătățește comunicarea, schimbul de informații și de cunoștințe și determină dezvoltarea de parteneriate. Implicarea ONG-urilor în activitățile de reducere a riscului de dezastru (RRD) s-a dovedit benefică în multe cazuri, din mai multe motive, printre care:

- ONG-urile pot acționa la nivel local, având ca parteneri comunitățile și organizațiile locale și pot avea o abordare participativă în planificarea pentru dezvoltare. Acest lucru le permite să răspundă mai bine priorităților localnicilor și să se dezvolte pe baza capacității locale;
- ONG-urile se bucură de o flexibilitate operațională mai mare, întrucât sunt oarecum separate de structurile și sistemele birocratice și sunt capabile să reacționeze și să se adapteze mai repede și cu mai multă ușurință;
- ONG-urile lucrează de multe ori împreună și în numele celor mai nevoiașe grupuri.

În ciuda tendinței încurajatoare din ultimii 10 ani, trebuie luat în calcul faptul că ONG-urile au întâlnit de multe ori dificultăți în a fi acceptate, atât la nivel național cât și internațional. De multe ori au fost văzute ca actori minori, mai ales în țările ale căror guvernări au ezitat să confere autoritate și resurse societății civile. De fapt, de multe ori, unele guvernări nu văd cu ochi buni dezvoltarea societății civile și chiar se opun extinderii rolului acesteia, mai ales acolo unde apar și critici la adresa politicilor și practicilor guvernamentale. În cele din urmă, participarea ONG-urilor la procesele de luare a deciziilor la nivel înalt de până acum a fost destul de limitată.

Totuși, în ultima perioadă, unele ONG-uri câștigă o recunoaștere tot mai mare în procesul de promovare a diminuării riscului de dezastru și se implică tot mai activ în diferite activități. De exemplu, în ultimii ani, există ONG-uri care s-au angajat constant să pledeze pentru schimbarea politicilor. Altele au fost active în concentrarea procesului de diminuare a riscului de dezastru pe programe de reabilitare și refacere. Multe altele s-au implicat în dezvoltarea capacității, transferul de cunoștințe și conștientizarea publică la nivelul comunităților aflate în situație de risc. Toate aceste eforturi au contribuit la reducerea vulnerabilității populației sărace care locuiește în zone predispușe la dezastre și la creșterea capacității sale de rezistență, prin activități educaționale și dezvoltarea abilităților.

În general, au fost identificate următoarele arii de intervenție în care ONG-urile s-au implicat activ:

- Politici și advocacy;
- Cunoaștere și educație;
- Evaluarea gradului de risc și vulnerabilitate de la nivelul comunității;
- Implicarea comunității în pregătire și atenuarea impactului în caz de dezastru.

Capitolul II - Proiectul " Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor - RePeDe!"

În contextul unei acute nevoi de creștere a capacității instituționale a organizațiilor neguvernamentale de mediu, pentru o mai bună și mai eficientă implicare în managementul riscului de dezastre, cinci ONG-uri au derulat proiectul "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor - RePeDe!".

Organizațiile partenere - Asociația ALMA-RO, Centrul de Consultanță Ecologică, Clubul Eco-Montan "Origini Verzi", Asociația EcoLogic și Fundația TERRA Mileniul III și-au propus:

- Întărirea capacități ONG-urilor de mediu de a lucra în rețea pentru diminuarea riscului de dezastre;
- Creșterea capacității ONG-urilor de mediu de a se implica în procesul de management al riscului de dezastre la nivel local;
- Stimularea colaborării ONG-autorități publice în domeniul managementului riscului de dezastre.

Dezastrele sunt fenomene necontrolabile, însă riscul de dezastru poate fi cuantificat, iar un proces de management al riscului, concentrat pe activități de prevenire, este mult mai eficient decât intervențiile post-dezastru, atât în ceea ce privește protejarea vieții oamenilor, cât și costurile de reconstrucție.

Astfel, prin acest proiect s-a demarat formarea unei rețele de prevenire a dezastrelor, "Rețeaua RePeDe", ce își propune implicarea în prevenirea situațiilor de urgență, de altfel implicare foarte oportună pentru creșterea rolului și credibilității organizațiilor neguvernamentale în comunitățile în care își desfășoară activitatea. Apartenența la o rețea și suportul pe care aceasta îl poate furniza membrilor ei poate genera o mai eficientă identificare a modalităților de implicare în procesele instituționale (ale administrației publice) pentru prevenirea dezastrelor, o mai bună capacitate de monitorizare a proceselor administrative locale/regionale/naționale, o mai bună comunicare între ONG-uri cu aceleași preocupări, o mai mare vizibilitate a activităților pe care le desfășoară și, în consecință, o mai mare capacitate de a se implica în bunăstarea comunităților în care lucrează.

Grupul țintă este reprezentat de ONG-uri de mediu, autorități publice centrale și locale și cetățeni. Organizațiile neguvernamentale de mediu din România au demonstrat o capacitate scăzută de implicare în managementul riscului de dezastru. Deși dețin experiență și expertiză considerabile în monitorizarea situației de mediu din zona în care activează, lucrează intens cu comunități locale și se implică activ în procesul de realizare a politicilor publice, aceste

capacități nu au fost puse în valoare în mod coerent până acum în domeniul prevenirii dezastrelor. Mai mult, atât reprezentanții ONG, cât și cei ai autorităților publice centrale și locale, sunt puțin informați în ceea ce privește posibilitățile de colaborare pentru prevenirea situațiilor de urgență, prevăzute de lege. În plus, de cele mai multe ori, problemele ridicate de ONG-urile de mediu, cu un mare potențial de a genera situații de risc pentru comunitățile locale, rămân nerezolvate și din cauza unei capacități scăzute de relaționare cu autoritățile locale.

Astfel, în primul rând, este necesar ca ONG-urile de mediu să beneficieze de instruire în privința modalităților de a se implica în mod constructiv în managementul riscului de dezastre și să identifice acele cunoștințe, abilități sau experiențe care pot îmbunătăți eficiența activităților autorităților publice. În al doilea rând, este esențial ca ONG-urile să înceapă să folosească aceste puncte tari într-un mod eficient, în cadrul unei rețele, și să utilizeze tehnicile potrivite pentru influențarea și/sau implicarea în procesele administrative de luare a deciziilor referitoare la managementul riscului de dezastru. În fine, este important ca organizațiile neguvernamentale de mediu și autoritățile publice locale și centrale să participe la activități practice, care vor releva măsura în care ambele părți pot stabili parteneriate pentru prevenirea dezastrelor și pot conduce la creșterea nivelului de conștientizare a populației în legătură cu mijloacele ce pot fi folosite pentru a preveni dezastrele.

A. Partenerii în proiect

Asociația ALMA-RO - București

ALMA-RO (<http://alma-ro.ngo.ro>) este o organizație neguvernamentală, non-profit ce s-a constituit în august 2001, ca urmare a inițiativei unui grup de experți în domeniile administrație publică, dezvoltare durabilă și rezolvarea conflictelor.

Obiectivele organizației sunt: (1) Îmbunătățirea nivelului de expertiză a administrației publice; (2) Promovarea dezvoltării durabile; (3) Participarea la rezolvarea alternativă a conflictelor de mediu.

Între tipurile de activități ale organizației se numără:

- Organizarea de întâlniri, dezbateri, cursuri, seminarii, conferințe naționale și internaționale privind legislația în domeniile abordate, cât și modul său de implementare;
- Dezvoltarea activităților privind participarea cetățenilor la luarea deciziilor și influențarea politicilor și legislației;
- Realizarea de studii, cercetări și traduceri;
- Medierea conflictelor și activități pentru aplicarea legislației specifice.

Grupurile țintă vizate de ALMA-RO în proiectele sale sunt reprezentanții autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, aleșii locali și parlamentari, reprezentanții organizațiilor neguvernamentale de mediu și tinerii.

Asociația ALMA-RO este membră în rețele naționale și internaționale în domeniile: schimbări climatice (Rețeaua de Acțiune pentru Climă România), mediu și prevenirea dezastrelor (Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor) și managementul conflictelor (Rețeaua ONG din Sud-Estul Europei în susținerea Pactului de Stabilitate). De asemenea, ALMA-RO este membru fondator al Asociației Mediatorilor Profesioniști.

Fundația TERRA Mileniul III - București

Fundația TERRA MILENIUL III (<http://terraiii.ngo.ro>) este o organizație apolitică, neguvernamentală și non-profit de protecție a mediului, înființată în 1998, a cărei misiune este de a desfășura programe ecologice în vederea conștientizării populației asupra efectelor schimbărilor climatice și de a promova programe de dezvoltare durabilă la nivel național, regional și global. Între domeniile de activitate ale fundației se numără:

- Activități și programe de protecție a mediului, la nivel local, regional și global, cu preponderență cele legate de reducerea efectelor provocate de fenomenul schimbărilor climatice;
- Activități și programe de prevenire a impactului negativ al unor proiecte publice sau private asupra mediului și comunităților;
- Activități și programe privind legislația și modificări legislative în domeniul mediului și în sectoarele conexe;
- Încurajarea dezvoltării transferului de tehnologii și tehnici nepoluante, cercetarea științifică în domenii legate de protecția mediului;
- Promovarea participării cetățenilor, în special a tinerilor, la procesul de luare a deciziilor și la rezolvarea problemelor de mediu.

TERRA Mileniul III este membră în următoarele rețele internaționale: Climate Action Network Europe, Inforce, Transport&Environment, Bankwatch și naționale: Rețeaua de Acțiune pentru Climă România și Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor.

Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" - Suceava

Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" s-a format în baza inițiativei unui grup de iubitori ai muntelui, în anul 1990. Obținând personalitate juridică în anul 1995, membrii organizației au realizat numeroase și variate proiecte dedicate protecției și conservării mediului, conforme cu misiunea organizației care vizează dezvoltarea durabilă a Bucovinei.

Misiunea organizației este promovarea bunelor practici în domeniul protecției mediului și desfășurarea unor campanii de conștientizare a comunităților din județul Suceava față de impactul pe care îl are omul asupra naturii.

Principalele tipuri de activități realizate au fost: acțiuni de igienizare montane (Rarău-Giumalău) și urbane (parcurile centrale din orașele Suceava și Fălticeni); deschiderea în 1997 a unui centru de informare turistică; organizarea unor tabere de inițiere în alpinism, speologie și educație ecologică; marcări și remarcări de trasee turistice; campanii de promovare a imaginii societății civile din județul Suceava; implementarea proiectului "Promovarea managementului comun al ariilor protejate din masivul Rarău-Giumalău", finanțat de Fundația pentru Parteneriat și a altor proiecte de ecoturism.

Principalii finanțatori ai organizației: Fundația Carpatică, Fundația pentru o Societate Deschisă, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Asociația Ecumenică a Bisericilor din România (AIDRom), Centrul Regional pentru Protecția Mediului București (REC), Ecosens, Opportunity Associates, TER, Ambasada Regatului Țărilor de Jos la București în cadrul Programului Matra Kap etc.

Organizația are parteneriate în numeroase proiecte derulate de școli prin programul Eco Școala (Școala nr. 10, Grupul Școlar Dorna Căndreni, Școala "Ion Luca" Vatra Dornei) și alte programe individuale desfășurate de școli.

Apartenența la rețele naționale/internaționale:

- Membru al Asociației de Ecoturism din România;
- Membru în Consiliul de Administrare al Parcului Național Călimani;
- Membru în Consiliul de Administrare al Bazinului Râului Siret;
- Membru în Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor (RePeDe!).

Asociația EcoLogic - Baia Mare

Asociația EcoLogic (www.ecologic.romm.ro) este o organizație independentă, non-profit de protecție a mediului, înființată în baza OG nr. 26/2000, conform hotărârii judecătorești nr. 7/16.08.2001, cu misiunea de a contribui la dezvoltarea durabilă a regiunii de nord, astfel încât generațiile viitoare să se poată bucura de aceleași beneficii oferite de natură.

EcoLogic lucrează pentru conservarea naturii în perspectiva asigurării unui trai sustenabil. Promovează managementul responsabil al ariilor protejate, folosința durabilă a resurselor naturale și activități generatoare de venit prietenoase cu natura. Își atinge obiectivele prin proiecte demonstrative, dezvoltarea capacităților și conștientizare publică grupate în cele două

programe ale organizației: conservarea biodiversității și educație. Abordarea EcoLogic e întotdeauna constructivă și orientată spre soluții.

Prioritățile de acțiune înseamnă pentru noi ocrotirea patrimoniului natural și dezvoltarea conștiinței ecologice a locuitorilor, alături de creșterea angajamentului acestora în acțiunile de protecția mediului. În acest sens Asociația EcoLogic derulează mai multe proiecte adresate atât comunităților, cât și grupurilor de interes ce își desfășoară activitatea în zonele prioritare de acțiune: autorități locale, proprietarii de terenuri, fermieri, managerii inițiativelor locale, instituții de învățământ, turiști.

Principalele activități desfășurate în prezent de organizație cuprind:

- ▶ Dezvoltarea capacității grupurilor locale: training comunitar cu privire la gestionarea durabilă a resurselor naturale; informarea și responsabilizarea comunităților, prin difuzarea unor materiale informative;
- ▶ Activități de participare publică:
 - Workshopuri de planificare participativă a folosirii durabile a resurselor naturale;
 - Organizarea de adunări publice pentru o mai bună informare a comunității cu privire la planurile realizate;
- ▶ Activități de instruire:
 - Instruirea administratorilor de pensiuni cu privire la principiile de ecoturism și metodele de aplicare a acestora;
 - Pregătirea unor ghizi locali pentru oferirea unor servicii de interpretare de calitate;
- ▶ Activități practice de protecția mediului:
 - Amenajări eco-protective în aria protejată Lacurile de la Hoteni și cursul Râului Mara.

Organizația acordă, la cerere, asistență autorităților locale în facilitare comunitară precum și în organizarea unor procese de planificare participativă. Asociația este membru al NGOplatform - rețeaua organizațiilor neguvernamentale din Maramureș, al Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor RePeDe! și este custode al rezervației Creasta Cocoșului din Munții Gutâi din Carpații Orientali.

Centrul de Consultanță Ecologică - Galați

Centrul de Consultanță Ecologică este o organizație neguvernamentală de protecție a mediului, non-profit, apolitică și independentă, cu personalitate juridică română nr. 35/PJ/1996.

Misiunea organizației este de a integra o perspectivă ecologică în dezvoltarea societății civile românești prin proiecte, acțiuni, informare, activități educative și cooperare națională, regională și internațională.

CCEG își îndeplinește misiunea prin derularea de programe pe *domenii*, prin proiecte de:

- dezvoltare durabilă;
- dezvoltarea societății civile;
- parteneriat și cooperare internațională;
- educație ecologică;
- dezvoltarea sectorului neguvernamental de mediu;
- renovare/reconstrucție ecologică.

Obiectivele CCEG sunt:

- Formarea unei mentalități general pozitive și active de protejare a resurselor existente, de integrare armonioasă a activităților umane în echilibrul planetei, de refacere a ceea ce s-a distrus deja;
- Facilitarea comunicării și colaborării între organizațiile neguvernamentale, autorități publice, mass-media, specialiști, industrie, sectorul de afaceri și publicul larg, în vederea rezolvării problemelor existente;
- Înființarea unei rețele naționale de birouri de consultanță ecologică, care să pună în aplicare, la toate nivelele, proiectele practice de refacere și menținere a echilibrului natural.

CCEG este membru în următoarele rețele: Biroul European de Mediu, Forumul de Mediu al Dunării, Rețeaua Europeană de Consultanță, Rețeaua ONG a Mării Negre, Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor (RePeDe).

B. Echipa de proiect

- Florina Vasiliu, manager de proiect, Asociația ALMA-RO;
- Oana Călugărici, specialist PR, Asociația ALMA-RO;
- Claudia Jianu, coordonator local de proiect, Fundația TERRA Mileniul III;
- Mirela Leonte, coordonator local de proiect, Centru de Consultanță Ecologică;
- Petru Vasile Gafiuc, coordonator local de proiect, Clubul Eco-Montan "Origini Verzi";
- Alexandra Pușcaș, coordonator local de proiect, Asociația EcoLogic;
- Anca Ciucă, expert și trainer în negociere și mediere;
- Lavinia Andrei, expert și trainer în protecția mediului și campanii, Fundația TERRA Mileniul III;
- Eliza Teodorescu, expert în politici publice;
- Adrian Bădilă, expert și trainer în administrație publică;
- Alexandru Manafu, expert în managementul riscului.

C. Activitățile proiectului

În această secțiune vom prezenta activitățile proiectului "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor", menționând și rezultatele acestor activități. Atât reprezentanții ONG-urilor, cât și ai autorităților publice centrale și locale sunt puțin informați în ceea ce privește posibilitățile de colaborare pentru prevenirea situațiilor de urgență, prevăzute de lege. În plus, de cele mai multe ori problemele ridicate de ONG-urile de mediu, având un mare potențial de a genera situații de risc pentru comunitățile locale, rămân nerezolvate și din cauza unei capacități scăzute de relaționare cu autoritățile locale. Atunci când apar conflicte, acestea nu sunt gestionate în mod constructiv și generează fie reticența factorilor implicați la orice formă de colaborare pentru rezolvarea problemei, fie ignorarea totală a problemei de către autoritățile locale. Considerăm că activitățile proiectului au rezultat într-o creștere a capacității organizațiilor de mediu locale, implicate în proiect, de a contribui la prevenirea dezastrelor, conlucrând și comunicând cu autoritățile publice și cu cetățenii. De asemenea, rezultatele acestui proiect pot fi diseminate ca exemple de bună practică în relația de colaborare ONG-autorități publice, creând-se astfel o posibilitate de multiplicare a rezultatelor.

Trebuie menționat faptul că, pentru a îmbunătăți impactul proiectului și pentru a asigura calitatea materialelor de informare realizate, Asociația ALMA-RO, cu sprijinul Clubului Eco-Montan "Origni Verzi", a obținut o finanțare din partea Fondului pentru Mediu, pentru proiectul "Campanie de conștientizare privind prevenirea dezastrelor în județul Suceava". Astfel, proiectul finanțat prin Programul Phare a fost completat cu extinderea numărului de publicații și îmbunătățirea calității campaniei de conștientizare din județul Suceava, concepută ca activitate pilot.

Asadar, activitățile proiectului au fost:

1. Elaborarea broșurii "Managementul riscului de dezastru. Ghid de lucru pentru ONG-urile de mediu";
2. Elaborarea unei cercetări cantitative și calitative;
3. Structurarea Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor - RePeDe!;
4. Instruire pe tema managementului riscului de dezastru;
5. Elaborarea materialelor de promovare;
6. Masa rotundă pe tema managementului riscului de dezastru;
7. Studii de caz;
8. Întâlnire follow-up;
9. Raportul "Implicarea ONG-urilor în managementul riscului de dezastru";
10. Campanie mass-media.

În cadrul proiectului au fost folosite următoarele metode și instrumente:

- cercetare cantitativă prin chestionare;
- studii de caz;
- prezentări;
- discuții facilitate;
- sesiuni de instruire (discuții facilitate, jocuri de rol, studii de caz, prezentări);
- cercetarea textelor de specialitate;
- grupuri de lucru;
- dezvoltare pagini web;
- campanii de informare;
- campanie mass-media;
- monitorizare de presă.

În capitolele următoare se va insista asupra descrierii următoarelor activități: cercetarea cantitativă și calitativă, masa rotundă la nivel național și studiile de caz, întâlniri de lucru ale echipei de proiect, insistând în mod special asupra demarării Rețelei ONG pentru prevenirea dezastrelor. Aceste activități au rezultate specifice, relevante în contextul managementului riscului de dezastru și al colaborării ONG-urilor cu autoritățile și cetățenii.

Capitolul III - Cercetare cantitativa și calitativă

Metodologie

Asociația ALMA-RO a realizat o cercetare calitativă și cantitativă bazată pe chestionare, destinată organizațiilor neguvernamentale de mediu din România. Scopul cercetării a fost identificarea nevoii de informare și expertiză a ONG-urilor de mediu în privința managementului riscului de dezastru și a gradului de implicare/interes al acestora în/pentru procese de prevenire a dezastrelor. Rezultatele cercetării au condus la identificarea unui grup de ONG-uri de mediu interesate să participe la activitățile proiectului și să devină membre ale rețelei.

Chestionarele au inclus întrebări deschise, semideschise și închise și au fost trimise unui număr de 66 de ONG-uri de mediu din România, atât prin e-mail cât și prin poștă, primind ulterior un număr de 21 de răspunsuri, inclusiv din partea organizațiilor partenere în proiect. Pentru o mai bună punere în temă a ONG-urilor privind managementul riscului de dezastru, chestionarele au făcut trimitere și la ghidul de lucru privind managementul riscului de dezastru ce poate fi accesat pe site-ul <http://alma-ro.ngo.ro>, secțiunea dedicată proiectului. Pentru eficientizarea diseminării chestionarelor, Asociația ALMA-RO a beneficiat de sprijinul celor patru organizații partenere.

Criteriile de selecție a celor 15 ONG-uri de mediu pentru formarea Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor au ținut cont de activitățile recente ale acestora, de aria geografică în care își desfășoară activitatea și de tema pe care o abordează în mod curent în ceea ce privește protecția mediului. Astfel, au fost identificate organizații din diverse zone ale țării, cu tipuri de expertiză și experiență variate și complementare. Rețeaua rămâne deschisă oricărui ONG-uri (de mediu) interesate de acest subiect și care vor putea contribui substanțial la îndeplinirea obiectivelor sale.

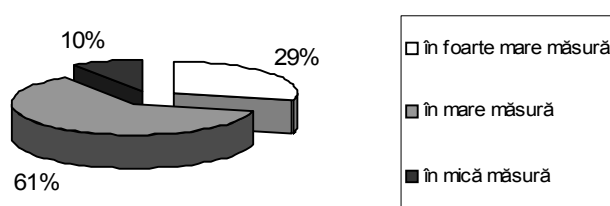
1. Analiza cercetării pe tema managementului riscului de dezastru

În cadrul acestei secțiuni vom prezenta datele obținute prin completarea chestionarelor privind managementul riscului de dezastru. Chestionarele s-au axat pe întrebări ce fac referire la gradul de interes și acces la informații privind managementul riscului de dezastru, nivelul de expertiză al ONG-urilor privind aspectele de management al riscului de dezastru, opiniile privind formarea rețelei ONG, disponibilitatea de implicare în activitățile rețelei și evaluarea publicației "Managementul Riscului de Dezastru. Ghid de lucru pentru ONG-urile de mediu".

1. Gradul de interes și acces la informații privind managementul riscului de dezastru

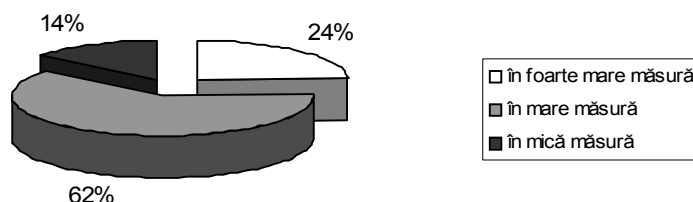
Pentru început, chestionarul a vrut să identifice gradul de interes al ONG-urilor pentru tema managementului riscului de dezastru, interes ce s-a dovedit în proporție de 60% ridicat; 29% dintre respondenți sunt interesați de subiect în foarte mare măsură, iar 10% doar într-o mică măsură.

În ce măsură considerați că organizația dumneavoastră este interesată de tematica managementului riscului de dezastru?

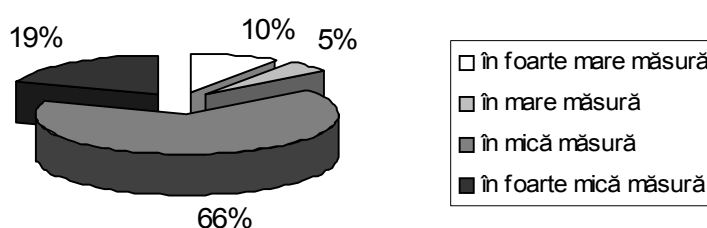
Aceste răspunsuri sunt influențate și de nivelul de corelare între tema propusă și misiunea fiecărei organizații. Astfel, cea mai mare parte a respondenților (62%) consideră că subiectul în discuție are o legătură directă cu misiunea organizației, fiind completați de 24% a căror misiune este strâns legată de managementul riscului de dezastru, iar 14% își corelează misiunea cu acest aspect într-o mai mică măsură.

În ce măsură considerați că procesul de prevenire a dezastrelor are legatură cu misiunea organizației dumneavoastră?

Deși majoritatea respondenților sunt interesați de tema managementului riscului de dezastru, în același timp, răspunsurile indică faptul că accesul la informații în domeniu este deficitar (66% - acces facil în mică măsură și 19% - în foarte mică măsură). Numai 10%, respectiv 5% dintre respondenți declară că informațiile sunt accesibile în foarte mare sau în mare măsură.

În ce măsură considerați că accesul la informații privind managementul riscului de dezastru este facil în România?

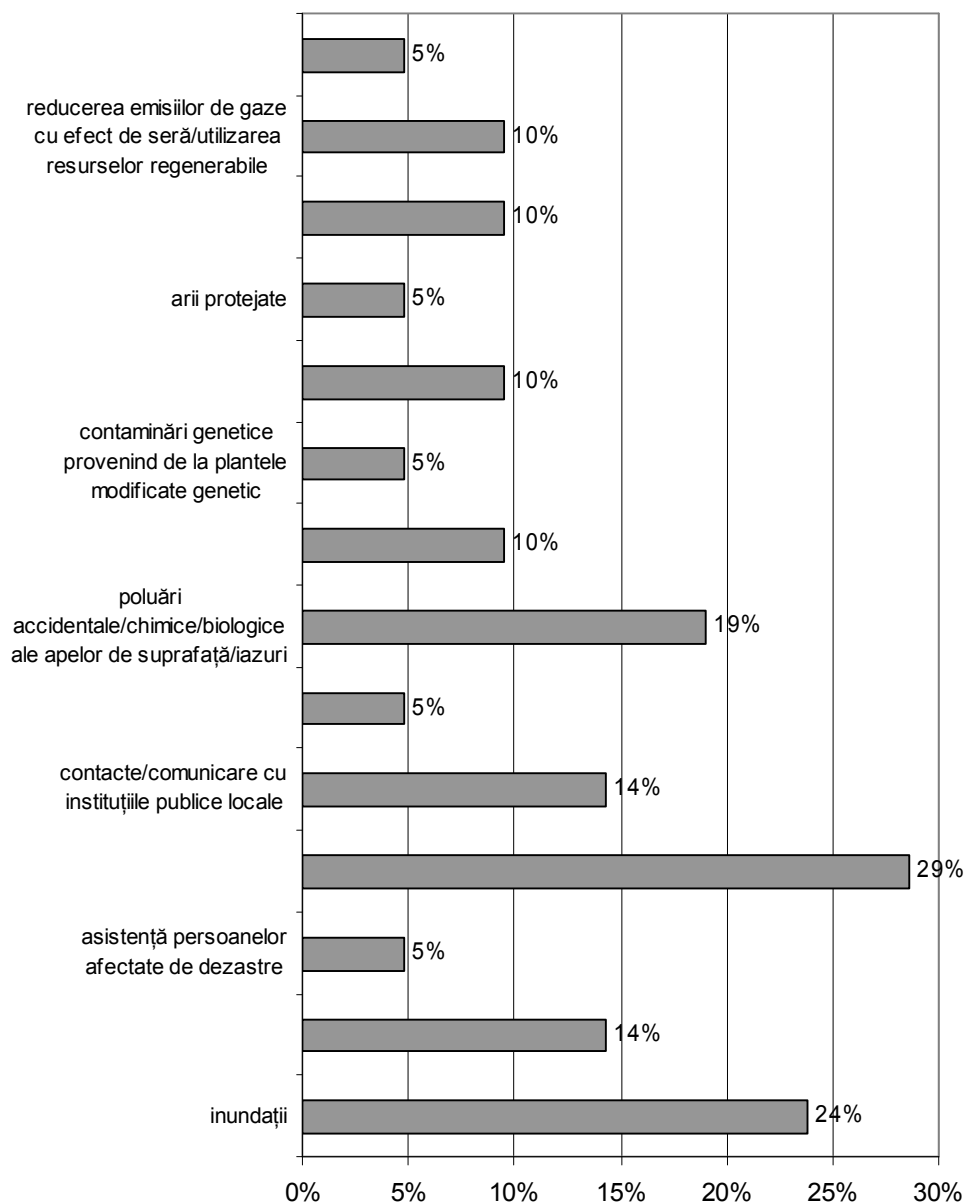

Respondenții adaugă că mai degrabă ar exista acces la legislația recent adoptată, însă fac referiri clare la colaborarea precară dintre ONG-uri și administrația publică locală, aceasta neacordând un interes deosebit managementului riscului de dezastru. Prin urmare, nici publicul larg, fără o pregătire în domeniu, nu are acces la informații pe această temă.

2. Nivelul de expertiză al ONG-urilor privind aspecte ale managementului riscului de dezastru

În funcție de gradul în care managementul riscului de dezastru este corelat cu expertiza organizațiilor, răspunsurile evidențiază că 29% dintre ONG-uri pun accent pe procesul de informare și conștientizare privind riscul de dezastru; 24% sunt preocupate de inundații, 19% de poluările chimice accidentale și biologice ale apelor de suprafață sau de iazurile de decantare și 14% de comunicarea cu instituțiile publice locale. În proporții mai mici, de câte 10% și 5%, ONG-urile dețin expertiză în domeniile: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și utilizarea resurselor regenerabile, alunecări de teren, biodiversitate, industrii și dezastru nucleare și radiologice, educație ecologică, arii protejate, contaminări genetice provenind de la plante modificate genetic, avalanșe și asistență pentru persoanele afectate de dezastru.

Care sunt principalele teme legate de managementul riscului de dezastru în care organizația dumneavoastră are expertiză?

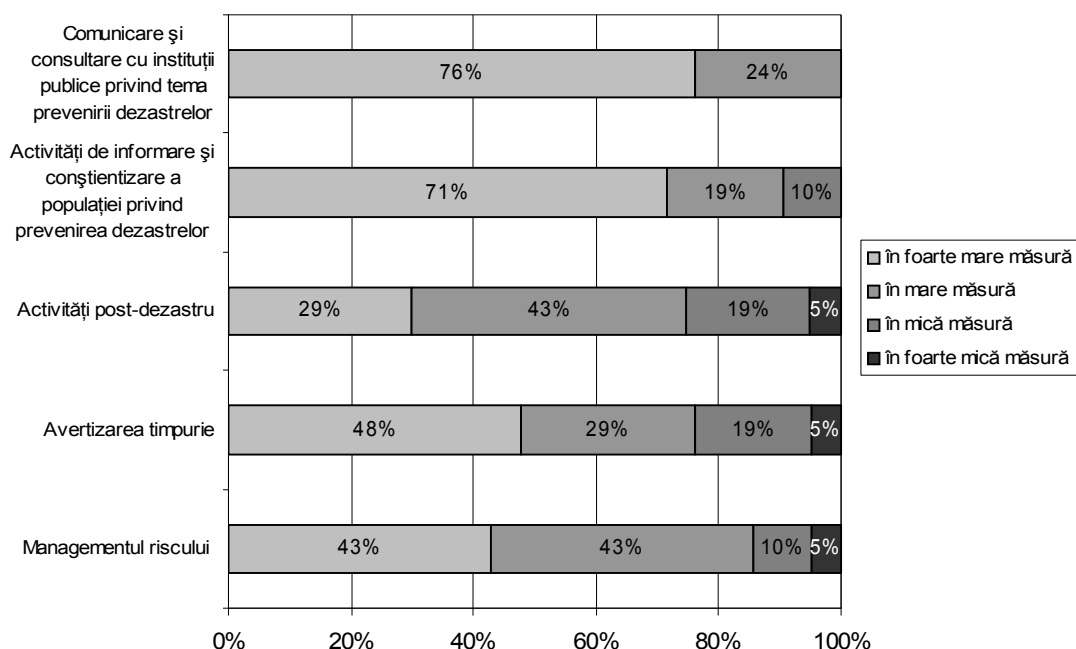

Ținând cont de domeniul de interes și de expertiză al ONG-urilor, am vrut să identificăm gradul de interes al acestora pentru anumite teme ce țin de gestionarea situațiilor de dezastru. Se observă clar un interes foarte ridicat pentru comunicarea și consultarea cu instituțiile publice privind prevenirea dezastrelor (76%), informarea și conștientizarea populației privind prevenirea dezastrelor (71%), precum și pentru managementul riscului (43%), activități post dezastru (43%) și avertizarea timpurie (29%).

Pe de altă parte, procentele arată că unele ONG-uri nu sunt foarte interesate de activități post-dezastru (19%), prevenirea timpurie (19%), informarea și conștientizarea populației privind prevenirea dezastrului (10%) și managementul riscului (10%). Adăugăm că în proporție de câte 5%, pentru teme precum activitățile post-dezastru, avertizarea timpurie și managementul riscului, unele ONG-uri au avut un interes foarte scăzut.

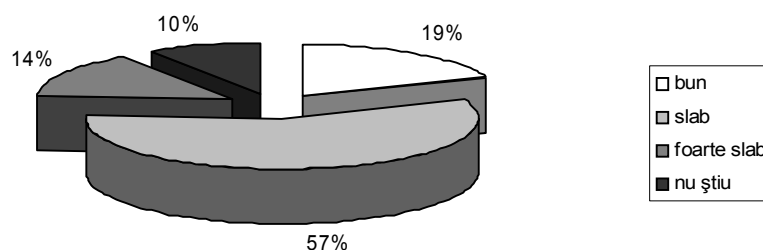
Trebuie menționat că, prin comparație, deși interesul pentru managementul riscului este ridicat (43%), interesul pentru avertizarea timpurie, ca activitate inclusă în procesul de management al riscului, este mult mai scăzut (29%).

În ce măsură credeți că următoarele teme sunt de interes pentru dezvoltarea viitoare a organizației dumneavoastră?

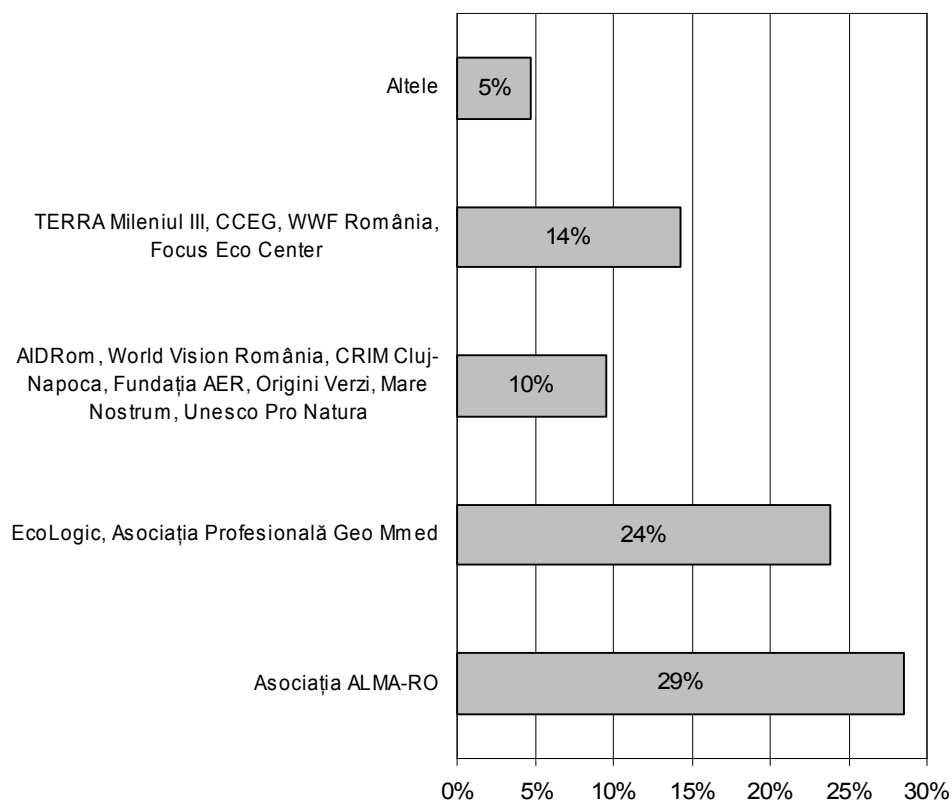
Nivelul de interes pentru aspectele legate de managementul riscului de dezastru este relevant și prin nivelul de expertiză al ONG-urilor din România în acest domeniu. Cei mai mulți dintre respondenți (57%) consideră că expertiza ONG-urilor pe acest palier este slabă, sau foarte slabă (14%). 19% consideră că nivelul de expertiză este bun, iar 10% nu se pot pronunța în acest sens.

Cum evaluați nivelul de expertiză a ONG-urilor de mediu din România în domeniul managementului riscului de dezastru?

Pentru a evalua cunoștințele ONG-urilor în legătură cu organizațiile care întreprind activități corelate prevenirii dezastrelor, chestionarul a inclus și cerința de a nominaliza astfel de ONG-uri. Drept răspuns, procentajul cel mai mare (29%) face referire la Asociația ALMA-RO, urmat apoi de câte 24%, pentru Asociația Profesională GeoMMed, Asociația Ecologică, câte 14% pentru Fundația TERRA Mileniul III, Centrul de Consultanță Ecologică Galați,

Nominalizați cel puțin cinci ONG-uri de mediu din România a căror activitate are legătură și cu prevenirea dezastrelor...

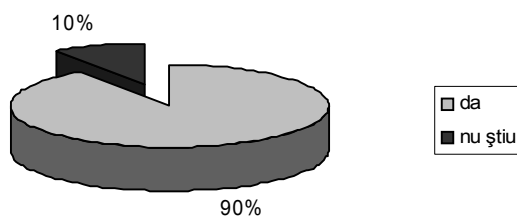

WWF România, Focus Eco Center, câte 10% pentru AIDRom, World Vision România, CRIM Cluj-Napoca, Fundația AER, Mare Nostrum, Unesco Pronatura, Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" și câte 5% din opțiuni pentru UJPI Dolj, Societatea Ecologistă, EcoBozânta, Societatea Română de Radioprotecție, Asociația Eco Sud-Vest, Asociația Rangerilor din România, Societatea Ornitologică din România, AGORA, FPC, Ecotur Sibiu, Prietenii Pământului, ENERO, Acțiunea Ecologică Română, SOCER, Asociația Valea Verde, Societatea Ecologistă Maramureș, Alburnus Maior, Asociația Sighișoara Durabilă, Greenpeace, Green Cross, Ecosilvex 2000.

3. Opinii privind formarea rețelei ONG pentru prevenirea dezastrelor

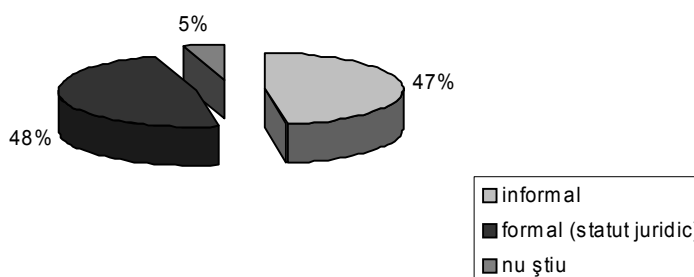
90% dintre respondenți consideră oportună înființarea Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor, iar 10% nu s-au putut pronunța cu privire la acest aspect.

Considerați oportună înființarea unei rețele a organizațiilor pentru prevenirea dezastrelor?

Odată formată o astfel de rețea, 48% dintre respondenți sunt de părere că ar trebui să aibă un caracter formal, pentru a-i asigura o mai mare putere de reprezentare în relația cu administrațiile publice locale.

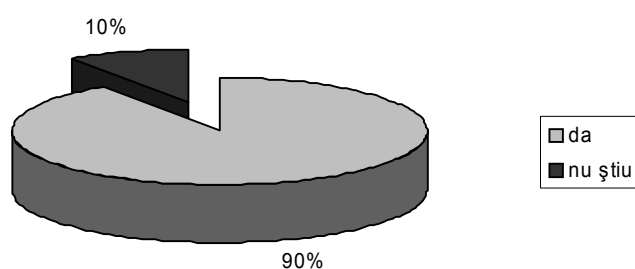
Considerați că această rețea ar fi bine să aibă un caracter:

Pe de altă parte, 47% îi atribuie un caracter informal, argumentând că, pentru început, rețeaua trebuie să-și testeze funcționalitatea, nivelul de implicare a membrilor din rețea în realizarea obiectivelor și impactul asupra comunităților vizate. Doar 5% nu știu ce fel de caracter ar trebui să aibă viitoarea rețea.

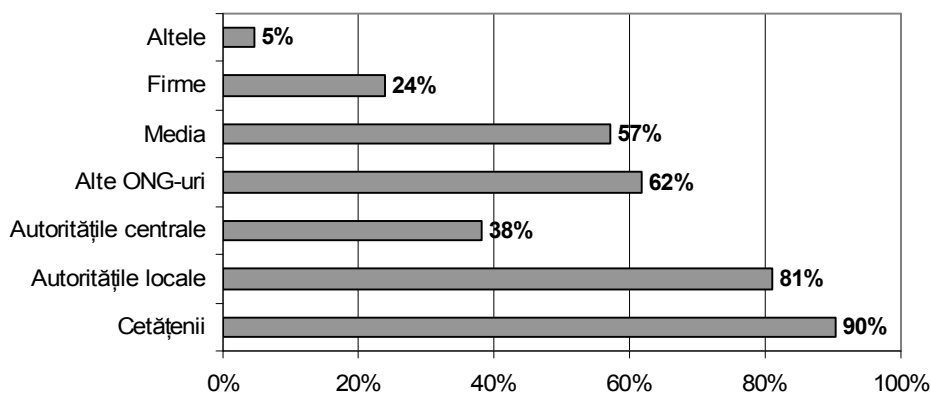
90% dintre ONG-uri își confirmă disponibilitatea de a face parte din Rețeaua pentru Prevenirea Dezastrelor, iar 10% nu știu dacă ar face parte dintr-o astfel de rețea.

Doriți ca organizația dumneavoastră să facă parte din această rețea?

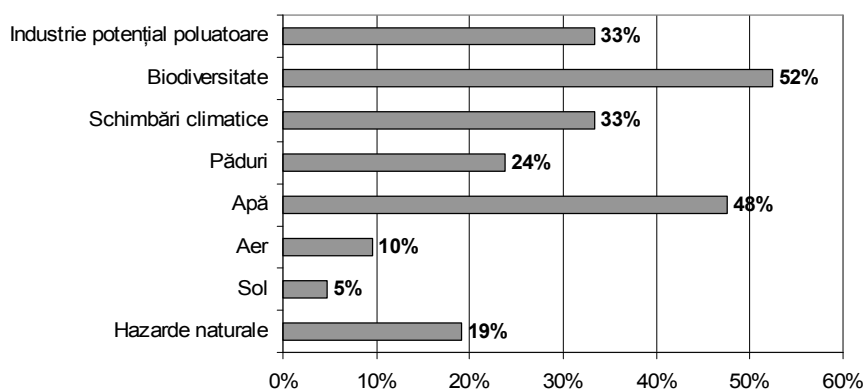
Din punctul de vedere al grupului țintă al unei Rețelei pentru Prevenirea Dezastrelor, 90% dintre respondenți au considerat că obiectivele acestea ar trebui să-i vizeze în primul rând pe cetățeni. 81% se axează pe autoritățile locale, 62% pe alte ONG-uri, 57% pe media, 38% pe autorități centrale și 5% pe alte grupuri țintă precum asociațiile de proprietari sau bisericele.

Care ar fi principalele grupuri țintă pentru serviciile asigurate de viitoarea rețea neguvernamentală pentru prevenirea dezastrelor?

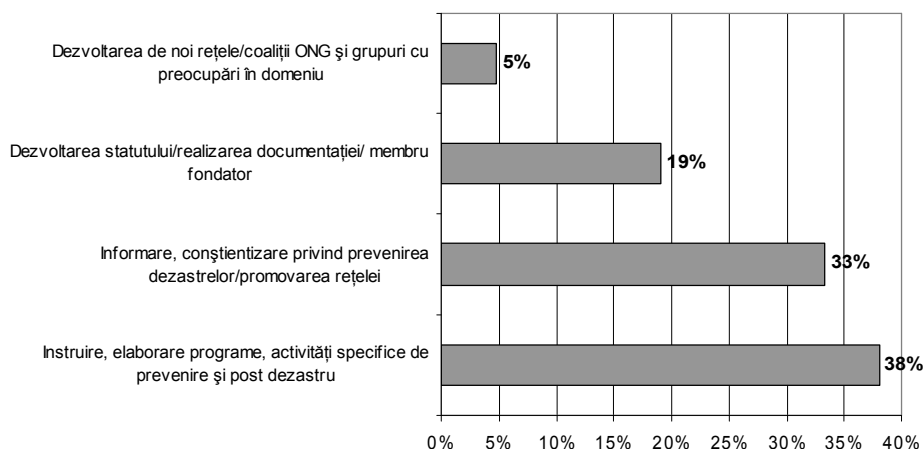
Pentru a studia modul în care ONG-urile se pot implica în formarea și dezvoltarea rețelei, am analizat domeniul în care acestea au gradul cel mai mare de expertiză. Astfel, domeniile de expertiză menționate de respondenți sunt: biodiversitate (52%), protecția apei (48%), schimbări climatice și industria potențial poluatoare (33%), păduri (24%), hazarde naturale (19%), aer (10%) și sol (5%). În plus, au mai fost propuse politicile de mediu, ecologia urbană, educația ecologică, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și centralele nucleare.

Care sunt temele de mediu în care organizația dumneavoastră are gradul de expertiză cel mai mare?

Pentru implicarea în formarea rețelei, părerile respondenților au fost diverse. Pentru 38% dintre aceștia, este foarte importantă implicarea în activități de instruire, elaborare de programe și prevenirea dezastrelor sau intervenția post-dezastru. 33% propun informarea și conștientizarea privind prevenirea dezastrelor și promovarea rețelei, iar 19% doresc să se implice în dezvoltarea statutului și realizarea documentației rețelei sau să devină membru fondator. 5% menționează dezvoltarea de noi rețele sau coalitii ONG și grupuri cu preocupări în domeniu.

Cum dorește organizația dumneavoastră să se implice în formarea rețelei de ONG-uri de mediu pentru prevenirea dezastrelor?

4. Disponibilitatea de implicare în activitățile rețelei

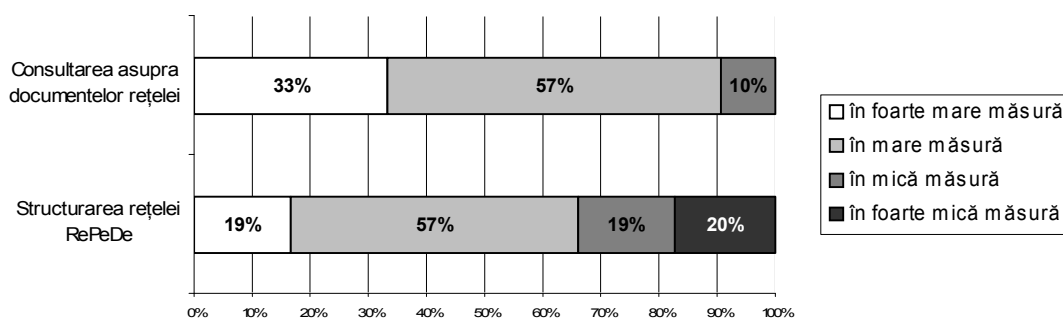
Lucrând în rețea, fiecare organizație trebuie să identifice activitățile pe care este dispusă să le desfășoare pentru dezvoltarea acesteia. Cea mai mare parte dintre respondenți (43%) menționează contribuția la diseminarea informațiilor, promovarea rețelei și înlesnirea accesului la baze de date. Aportul a 38% dintre ONG-uri include expertiză, consultanță și training; 19% dintre răspunsuri vizează interesul pentru contactul cu instituțiile publice pentru dezbateri pe tema prevenirii dezastrelor; 14% menționează dezvoltarea și monitorizarea la nivel local și același procent - atragerea de noi ONG-uri în rețea și elaborarea de noi proiecte, iar 10% optează pentru strângere de fonduri.

Disponibilitatea ONG-urilor de a se implica în etapele de structurare a Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor s-a remarcat prin interesul crescut atât pentru consultarea privind documentele rețelei (57%), cât și pentru structurarea rețelei (57%). S-a remarcat un interes foarte ridicat din partea unor ONG-uri pentru implicarea în consultarea privind documentele rețelei (33%), comparativ cu structurarea rețelei (19%).

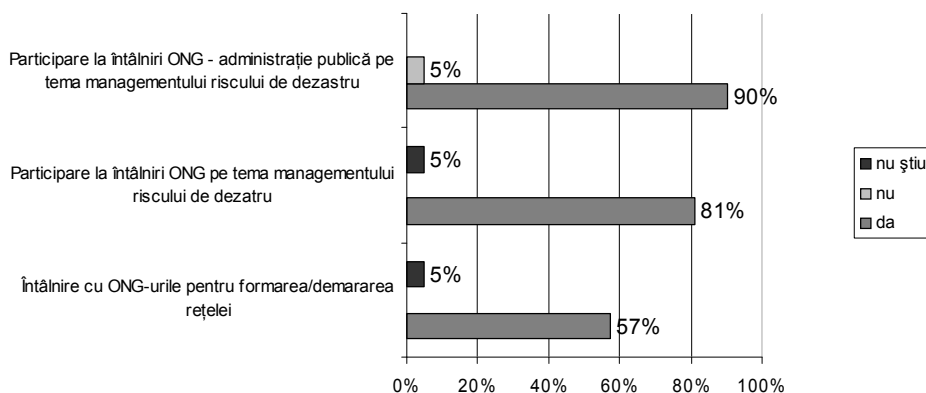
Pe lângă acestea, în proporție de 19%, unele ONG-uri prezintă un interes scăzut pentru implicarea de structurare a rețelei și de 10% pentru consultarea asupra documentelor rețelei și un interes foarte scăzut din partea altora pentru structurarea rețelei (5%).

În ce măsură doriți să vă implicați în etapele de structurare a rețelei din cadrul proiectului "Rețeaua ONG pentru prevenirea dezastrelor"?

În urma materializării Rețelei pentru Prevenirea Dezastrelor, ONG-urile își manifestă interesul pentru activități precum participarea la întâlniri ONG-administrație publică pe tema managementului riscului de dezastru (90%), participarea la întâlniri ONG pe tema managementului riscului de dezastru (81%) și participarea la întâlniri cu ONG-urile pentru formarea/demararea rețelei (57%). Există și ONG-uri care nu se pot pronunța asupra unor activități precum participarea la întâlniri ONG pe tema managementului riscului de dezastru (5%) și participarea la întâlniri cu ONG-urile pentru formarea/demararea rețelei (5%). În ceea ce privește participarea la întâlniri ONG-administrație publică pe tema managementului riscului de dezastru, unele ONG-uri nu sunt deloc interesate (5%).

Care sunt activitățile din cadrul proiectului "Rețeaua ONG pentru prevenirea dezastrelor" la care doriți să participați?

Concluzii

În urma răspunsurilor înregistrate la chestionare, concluzionăm că nivelul de accesibilitate la informații despre prevenirea dezastrelor este slab, așa cum este și expertiza ONG-urilor în domeniu. Această problemă este însă contrabalansată de experiență pe paliere diverse privind protecția mediului ce pot fi corelate managementului de dezastre. ONG-urile au susținut inițiativa de implicare mai profundă în ceea ce presupune managementul riscului de dezastru, arătându-se interesate de implicarea în "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor".

Ca o imagine generală, se pune accent pe colaborarea cu autoritățile publice locale și centrale, precum și pe informarea și conștientizarea populației privind importanța prevenirii dezastrelor.

Majoritatea ONG-urilor găsesc oportună inițiativa formării unei Rețele pentru Prevenirea Dezastrelor și doresc să devină membri. În ceea ce privește statutul acestei rețele, părerile sunt împărțite, pe de o parte pentru atribuirea unui statut formal și pe de alta, pentru un statut informal, ca modalitate de testare a funcționalității rețelei în faza inițială. De asemenea, activitățile preferate de ONG-uri pentru dezvoltarea rețelei sunt cele de diseminare de informații și promovarea rețelei, precum și asigurarea expertizei și consultanței necesare. Principalele grupuri țintă vizate sunt cetățenii, autoritățile locale și centrale, ONG-urile, media și firmele.

Se remarcă un interes ridicat pentru implicarea în structurarea rețelei și consultarea documentației, precum și pentru participarea la activitățile prevăzute în proiect.

Capitolul IV - Întâlniri de lucru în proiect

A. Demararea Rețelei RePeDe!

În intervalul 30-31 mai 2007 s-a derulat o primă întâlnire de lucru a echipei RePeDe. În cadrul întâlnirii au participat 21 de persoane, dintre care trei facilitatori (doi reprezentanți ai Asociației ALMA-RO și un reprezentant al Fundației pentru Schimbări Democratice), un reprezentant al Instituției Prefectului Municipiului București și 17 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale care au răspuns la chestionarele transmise înaintea acestor activități, printre care și cei patru parteneri în proiect (Fundația TERRA Mileniul III, Asociația EcoLogic, Centrul de Consultanță Ecologică Galați și Clubul Eco-Montan "Origini Verzi").

Echipa de proiect și-a propus crearea unei rețele care să abordeze subiectul dezastrelor, intens mediatizat, dar care, din nefericire, este un teritoriu extrem de închis, în special în ceea ce privește accesul și expertiza ONG-urilor. În această întâlnire s-au adus în discuție modalități de conlucrare în rețeaua nou formată, necesitatea elaborării unui statut al acesteia și nevoia atragerii unor parteneri noi pentru o mai bună susținere a activităților în domeniul managementului riscului de dezastru, dar și pentru o bună diseminare a informației din domeniu.

Viziunea Rețelei RePeDe: Comunități responsabile într-un mediu sigur.

Misiune: Participare activă în prevenirea dezastrelor.

Obiective:

- Crearea unei baze de date cu potențiale dezastre pe baza unor studii pe domenii de expertiză;
- Crearea unui nucleu de formatori pe domenii;
- Creșterea gradului de informare, conștientizare și responsabilizare a autorităților publice;
- Creșterea gradului de informare, conștientizare și responsabilizare a comunităților locale;
- Creșterea capacității de implicare a ONG-urilor și comunităților locale în procesul decizional;

- Promovarea unor parteneriate cu autoritățile locale/centrale, instituții abilitate;
- Creșterea capacității ONG-urilor din rețea de a contribui la prevenirea dezastrelor;
- Atragerea specialiștilor în activitățile rețelei;
- Creșterea vizibilității rețelei în comunitate și în mediul ONG-urilor locale/naționale (extindere și atragere de surse de finanțare).

Grupuri țintă ale activității rețelei:

- cetățeni;
- organizații neguvernamentale;
- autoritățile publice locale.

Direcții de acțiune:

- înființarea unei liste de discuții;
- realizarea unei secțiuni dedicate pe site-ul ALMA-RO;
- realizarea de campanii pentru diseminarea informațiilor;
- promovarea rețelei;
- instruire pentru membri și grupuri țintă;
- menținerea comunicării cu APL;
- identificarea altor ONG-uri de mediu care ar putea deveni membri ai rețelei;
- organizarea de evenimente (mese rotunde, seminarii etc.);
- atragerea de fonduri (Directoratul General pentru Mediu; Fondul pentru Mediu, Programul Phare; fondurile accesate de autoritățile locale, fonduri accesate în funcție de tipul de expertiză a membrilor).

Mecanisme de funcționare:

- înființarea unei liste de discuții;
- definirea domeniilor de expertiză ale membrilor;
- realizarea unei baze de date a ONG-urilor din rețea;
- participare la evenimente (din cadrul proiectelor rețelei sau altele);
- organizarea de sesiuni de instruire;
- introducerea informațiilor despre dezastre în proiectele fiecărui membru;
- accesul la surse de finanțare;
- lucrul cu presa (comunicate și conferințe de presă).

B. Workshop-ul pe tema managementului riscului de dezastru a inclus următoarele secțiuni:

1. Managementul riscului de dezastru;
2. Cadrul legal și instituțional privind managementul dezastrelor;

3. Tehnici de lucru cu autoritățile locale;
4. Tehnici de lucru cu comunitățile.

1. Prima secțiune a workshop-ului, privind tema managementului riscului de dezastru, a debutat cu o introducere a temei într-un cadru teoretic. La această secțiune, participanții au avut ocazia să intervină cu amendamentele și propunerile pe care și le-au format în urma analizei publicației pe aceeași

temă, "Managementul riscului de dezastru. Ghid de lucru pentru ONG-urile de mediu din România", elaborată de Asociația ALMA-RO .

Observațiile unora dintre participanți au făcut referire la formularea definițiilor cuprinse în publicație, definiții ce vizau termeni precum hazard, risc și dezastru. Accentul a căzut pe modul în care este definit dezastrul, ca o cuantificare strictă a pierderilor materiale și umane. Participanții au propus ca definiția să cuprindă și o referire la efectele ireversibile asupra mediului (dispariția unor specii, distrugerea unor ecosisteme).

Un management eficient al riscului de dezastru presupune, în opinia participanților, identificarea, în primul rând, a grupurilor vulnerabile din zonele

cu risc. De asemenea, este foarte important să știm cu exactitate la cine apelăm în caz de dezastru și ce instrumente de reacție eficiente dețin aceste instituții. În contextul dezvoltării durabile, managementul riscului de dezastru conferă ONG-urilor un rol de presiune exercitat asupra autorităților publice pentru a considera cu mai mult interes importanța prevenirii timpurii.

În viziunea participanților, în procesul de management al riscului de dezastru trebuie să se facă apel la specialiști, analizând mai întâi relația lor cu administrația publică și modul în care sunt percepuți de aceasta.

Discuțiile au fost dinamizate prin formarea unor grupuri de lucru în cadrul cărora, pe baza informațiilor teoretice primite anterior, participanții au putut

identifica etapele de desfășurare și acțiunile de management aferente pentru tipurile de dezastru cu manifestare lentă și cu manifestare rapidă. Participanții au insistat pe importanța informării și conștientizării populației asupra riscurilor la care este expusă, monitorizarea sistemelor de protecție și a întreținerii corespunzătoare a tehnologiei utilizate, militarea pentru

construirea unor platforme de depozitare a deșeurilor, respectarea codurilor de bune practici agricole, oferirea de consultanță și expertiză autorităților responsabile, asistența tehnică, socială și psihologică pentru cei afectați.

2. În a doua secțiune a workshop-ului, participanții au avut ocazia să împărtășească experiențe organizaționale privind colaborarea cu instituțiile publice, insistând asupra obstacolelor pe care le-au întâlnit.

Inițiativele ONG-urilor reprezentate la întâlnire au beneficiat uneori și de suportul și deschiderea administrațiilor publice locale (primării), acestea implicându-se efectiv, prin punerea la dispoziție a aparaturii și spațiilor necesare. Colaborarea a avut la bază și interese electorale, întrucât activitățile se desfășurau cu puțin timp înainte de alegeri. De cele mai multe ori, deciziile locale au fost influențate și de faptul că administrațiile publice nu găsesc metodele potrivite pentru a construi o legătură mai strânsă cu ONG-urile.

În cadrul discuțiilor s-a accentuat importanța caracterului proactiv în contextul prevenirii dezastrelor, mai degrabă decât a celui reactiv. Participanții au evidențiat rolul ONG-urilor de a se concentra pe expertiză și pe atragerea de specialiști ce dețin competența necesară pentru elaborarea de planuri de pregătire și intervenție.

Participanții au fost de acord că materialele operaționale pe care se bazează activitatea primarilor sau prefectilor dau dovadă de un management deficitar al informației, acestea fiind greu de parcurs. Rolul ONG-urilor în acest caz este de a interveni asupra acestor materiale pentru a le îmbunătăți.

Un alt punct slab identificat în ceea ce privește implicarea instituțiilor publice în prevenirea dezastrelor este și gestionarea feedback-ului pe care ar trebui să-l obțină în urma simulărilor desfășurate la nivel local sau național. Acest lucru se remarcă, de fapt, pe fondul unei culturi slabe a simulărilor în caz de dezastru în România.

În concluzie, s-au conturat următoarele paliere de intervenție a ONG-urilor în colaborarea cu instituțiile publice la prevenirea dezastrelor:

- furnizarea de informație și expertiză în domeniul în care s-a specializat fiecare ONG;
- atragerea de specialiști;
- amendarea materialelor nefuncționale de operare ale administrației publice;
- monitorizarea vulnerabilității și a riscurilor specifice;
- informarea, înștiințarea și avertizarea administrațiilor publice și a cetățenilor;
- contribuția la planificarea și pregătirea resurselor și serviciilor/prevenirea îmbolnăvirilor în masă/asigurarea expertizei în comunicații și informatică.

3. În a doua zi a evenimentului, discuțiile s-au desfășurat pe tema tehnicilor de lucru cu autoritățile locale. Percepția participanților asupra colaborării dintre ONG-uri și administrațiile publice a fost în mare parte negativă.

Astfel, autoritățile publice funcționează pe baza unor mecanisme greoaie, sunt dificil de abordat, sunt refractare la colaborarea cu ONG-urile și evită implicarea directă.

Procesul de comunicare dintre ONG-uri și administrațiile publice locale se desfășoară pe baza unui limbaj specific fiecărei instituții, alcătuit din reguli și proceduri bine delimitate.

La această secțiune, în cadrul atelierelor de lucru, participanții au aplicat un exercițiu de negociere. În funcție de competitivitate, timp și miză, rezultatele negocierii au fost determinate fie prin evitare, renunțare, compromis sau consens. În acest fel, participanții au exersat tehnicile de abordare a autorităților publice, în funcție de opțiuni de soluționare și alternative de abordare.

4. Tehnicile de lucru cu comunitățile au fost abordate complementar secțiunii privind cadrul legal și instituțional, pentru a întări nevoia de informare și de conștientizare a comunităților în ceea ce privește managementul riscului de dezastru.

C. Întâlnirea de follow-up

Evenimentul a avut loc în perioada 26-27 octombrie 2007 la Hotel Cerbul, Sinaia.

Obiectivul întâlnirii a fost diseminarea informațiilor despre organizarea activităților locale în cadrul proiectului, în județele Suceava, Maramureș, Galați și în București. La întâlnirea de follow-up au fost invitați să participe reprezentanții organizațiilor neguvernamentale de mediu care au fost prezente la întâlnirea pentru demararea rețelei și la sesiunea de instruire din cadrul proiectului (31 mai - 2 iunie 2007). De asemenea, rezultatul estimat al întâlnirii a fost actualizarea planului de acțiune al Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor - RePeDe!, în funcție de nevoile identificate și rezultatele obținute în cadrul activităților locale (a se vedea capitolul V).

Agenda evenimentului a inclus prezentarea metodei de organizare, a activităților și a rezultatelor următoarelor evenimente cuprinse în proiect, derulate de cei cinci parteneri:

- masa rotundă națională "ONG-uri și autorități publice - împreună pentru prevenirea dezastrelor";
- mesele rotunde locale din Suceava, Galați, Baia Mare și București;
- caravana de informare în trei comunități din județul Suceava.

De asemenea, a doua parte a evenimentului a inclus o dezbatere asupra planului de acțiune al rețelei RePeDe! pentru următorul an (2007-2008).

1. Prezentarea activităților locale

Fiecare dintre partenerii în proiect a realizat o prezentare în format PowerPoint,

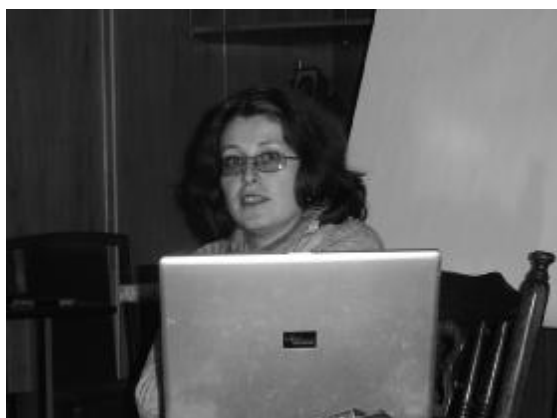
expunând rezultatele activității sale după întâlnirea de demarare a rețelei.

a. Asociația ALMA-RO în parteneriat cu TERRA Mileniul III au organizat masa rotundă națională "ONG-uri și autorități publice - împreună pentru prevenirea dezastrelor". Aceasta a avut loc pe 18 iulie 2007 la sediul Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București și a reunit 33 de participanți, reprezentând instituții publice centrale și regionale și ONG-uri.

b. Centrul de Consultanță Ecologică Galați a organizat pe 20 septembrie masa rotundă locală "ONG-uri și autorități publice - împreună pentru prevenirea dezastrelor". Au participat 15 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, ai autorităților publice locale și o persoană din partea Romtelecom. În prealabil, a fost organizată o întâlnire cu organizațiile neguvernamentale la nivel local.

c. Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" a organizat pe 26 septembrie, la Suceava, masa rotundă "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor - RePeDe!", care a reunit 14 persoane, reprezentanți atât ai organizațiilor neguvernamentale, ai administrației publice, cât și ai mass-media locale. În prealabil, a fost organizată o întâlnire cu organizațiile neguvernamentale la nivel local.

d. Fundația TERRA Mileniul III a organizat inițial o întâlnire pregătitoare cu ONG-urile de mediu locale pe data de 21 septembrie, cu ajutorul căreia participanții au stabilit o serie de puncte de interes care să se găsească pe agenda mesei rotunde din 10 octombrie. La eveniment, intitulat "Legătura dintre schimbări climatice și dezastre naturale", au

participat 15 persoane reprezentând autorități publice și organizații neguvernamentale locale.

e. În perioada 8-10 octombrie 2007, Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" a organizat o caravană de informare privind prevenirea dezastrelor în trei comune din județul Suceava (Panaci, Stulpicani și Dorna Căndrenilor).

f. Asociația EcoLogic a organizat la Baia Mare, pe 11 octombrie 2007, masa rotundă cu titlul "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor", la care au participat 15 reprezentanți ai autorităților publice locale și ONG-urilor. În prealabil, a fost organizată o întâlnire cu organizațiile neguvernamentale la nivel local.

În cadrul tuturor meselor rotunde locale au fost distribuite materialele informative realizate în cadrul proiectului: pliantul pentru prezentarea rețelei, pliantul privind managementul riscului de dezastru și afișul privind rețeaua RePeDe!.

Planul de Acțiune al Rețelei RePeDe!

În a doua zi a întâlnirii a fost organizată o dezbatere în legătură cu acțiunile membrilor rețelei RePeDe!, pentru perioada 2007-2008.

Au fost menționate următoarele *premise* de care trebuie ținut cont în realizarea planului de acțiune:

- Necesitatea realizării unor hărți de risc este din ce în ce mai stringetă pentru administrația locală;
- Existența unui program de finanțare pentru centre culturale din mediul rural, care se pot folosi pentru acțiunile de informare realizate de rețea sau de membrii săi;
- Urmează să fie finanțată înființarea centrelor de informare prin Planul Național de Dezvoltare Rurală; de asemenea, se definitivează și Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală;
- Asociația ARIN derulează un proiect finanțat prin Programul "Tineret în Acțiune", care se axează pe educație privind protecția mediului și a pădurilor, putând fi realizată o conexiune între acest proiect și prevenirea dezastrelor;
- Conform ultimelor modificări (din 2006) ale legii administrației publice locale, comunitățile locale, ONG-urile și persoanele fizice din localități învecinate pot înființa în comun asociații de dezvoltare comunitară, pentru funcționarea cărora legea prevede posibilitatea alocării de fonduri de la bugetul local.

Tipuri de activități viitoare pentru Rețeaua RePeDe!

- îmbunătățirea/asigurarea transparenței proceselor legate de managementul dezastrelor în toate domeniile;

- participarea la realizarea hărților de risc și/sau implicarea în derularea consultărilor publice asupra acestora;
- implicarea ONG-urilor în realizarea planurilor de management ale bazinelor hidrografice;
- participarea la realizarea planurilor de urbanism;
- implicarea ONG-urilor ca membri în asociații de dezvoltare locală;
- implicarea în procedurile de evaluare a impactului asupra mediului cu relevanță pentru prevenirea dezastrelor;
- susținerea și/sau implicarea în Coaliția pentru reducerea impactului navigației pe Dunăre, referitor la impactul acesteia asupra managementului resurselor de apă.

Activități ale rețelei pentru perioada 2007-2008

a. Punerea în valoare a activităților membrilor (proiecte independente)

- detalierea domeniilor de expertiză ale membrilor într-un document intern pentru membrii rețelei, astfel încât să fie facilitat lucrul în parteneriat pe proiecte sau inițiative comune;
- detalierea domeniilor de expertiză ale membrilor;
- inventarierea titlurilor de publicații/broșuri/materiale informative cu trimitere la website-ul fiecărui membru al rețelei;
- realizarea unei baze de date de experți ONG (din partea membrilor rețelei);
- actualizarea periodică a paginii web a rețelei cu informații trimise de către membri (fiecare membru va transmite informații despre activități locale cel puțin de două ori pe an).

b. Întâlniri periodice ale rețelei

- vor avea loc semestrial sau anual;
- organizarea unei conferințe anuale pe tema prevenirii dezastrelor (următoarea poate avea loc în octombrie 2008);
- îmbunătățirea colaborării cu mediul academic;
- organizarea de sesiuni de comunicări la care să participe inclusiv experți în diverse domenii referitoare la protecția mediului și prevenirea dezastrelor.

c. Creșterea vizibilității rețelei

- participarea la evenimente în afara rețelei, dar care oferă oportunități de vizibilitate;
- organizarea unei conferințe naționale/internaționale privind prevenirea dezastrelor de Ziua Mondială a Prevenirii Dezastrelor (8 octombrie).

Capitolul V - Activități derulate de partenerii în proiect

Activitățile locale au avut drept scop identificarea metodelor de colaborare și comunicare între autoritățile publice și organizațiile neguvernamentale pe tema managementului riscului de dezastru; în cadrul meselor rotunde s-au reunit atât reprezentanții Rețelei RePeDel, deja formate, cât și autoritățile centrale și locale cu competențe în domeniu. Șirul meselor rotunde a fost deschis în București, cu o întâlnire la nivel național, urmată de patru mese rotunde în Galați, Suceava, București și Baia Mare, în contextul prezentării unor studii de caz specifice fiecărei regiuni.

A. Masa rotundă națională

Masa rotundă națională "Organizații neguvernamentale de mediu și autorități publice - împreună pentru prevenirea dezastrilor" a fost organizată de Asociația ALMA-RO și Fundația TERRA Mileniul III, în colaborare cu Instituția Prefectului Municipiului București și cu sprijinul Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București.

Evenimentul a reunit un număr de 33 de persoane, reprezentanți atât ai organizațiilor neguvernamentale, cât și ai administrației publice. În prima parte s-au făcut prezentări din partea Camerei de Comerț și Industrie a Municipiului București, Instituției Prefectului Municipiului București, Asociației ALMA-RO și Fundației TERRA Mileniul III. Cea de-a doua parte a întâlnirii a constat într-o dezbatere pe tema colaborării dintre autoritățile publice și organizațiile neguvernamentale, în încercarea de a face cunoscute inițiativele ambelor părți și de a găsi soluții pentru prevenirea dezastrilor.

Întâlnirea a adus în discuții o serie de priorități cum ar fi: implicarea mediului de afaceri în prevenirea dezastrilor; încheierea unor protocoale de colaborare pentru prevenire și intervenție în caz de dezastru; instituirea unei echipe mai largi privind prevenirea dezastrilor și organizarea unor acțiuni corelate; necesitatea unei strategii de comunicare eficiente, prin care se menționează expertiza fiecărui actor (instituție, ONG) precum și maniera în care se poate colabora.

Toți reprezentanții instituțiilor prezente încurajează colaborarea cu ONG-urile și sugerează întâlniri periodice cu acestea pentru analiza noilor planuri elaborate, concentrându-se pe diversele tipuri de situații de urgență pe care atât

Ministerul Mediului cât și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență sunt specializate să le gestioneze.

În urma acestei mese rotunde s-au formulat o serie de concluzii:

- Necesitatea conștientizării importanței parteneriatelor dintre ONG-uri și autorități publice, cu accent pe complementaritatea activităților desfășurate de către toți acești actori;
- Elemente cheie în procesul de prevenire a dezastrelor sunt informarea și conștientizarea, acestea fiind atu-urile ONG-urilor în colaborarea cu instituțiile publice;
- Trebuie să se pună accent în egală măsură pe cunoaștere, ca instrument în prevenirea dezastrelor, și pe intervenție în situații de urgență.
- ONG-urile resimt efectele imposibilității accesării în mod direct a fondurilor structurale pentru punerea în practică a diverselor inițiative;
- ONG-urile ar trebui vizate și pentru procesul de elaborare a analizei de politici publice și a analizelor privind investițiile; sunt organizate întâlniri și informări periodice între ONG-uri și reprezentanții Ministerului Mediului și ai celorlalte instituții publice pentru consultării pe marginea planurilor elaborate, propunerilor și strategiilor;
- Este importantă atât educarea copiilor prin introducerea de curricule obligatorii privind problemele de mediu în programele școlare, precum și educarea adulților în acest sens;
- Postarea pe paginile web ale ONG-urilor a informații și recomandărilor privind situațiile de urgență ar trebui să aibă la bază o consultare inițială cu instituțiile avizate cum ar fi Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, pentru a dispune de informații precise;
- Importanța corelării dintre cerere (din partea autorităților publice) și ofertă (din partea ONG-urilor) în planul prevenirii și nu numai;
- Necesitatea complementarității dintre activitatea ONG-urilor și cea a autorităților publice și atingerea unui numitor comun la nivelul inițiativelor.

B. Studii de caz

1. București

Întâlnirea s-a focalizat pe legătura între schimbări climatice și dezastre naturale, vizând studiul de caz referitor la prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență în București. Obiectivele întâlnirii au fost: identificarea de modalități de cooperare între ONG-uri și autorități publice în domeniul prevenirii dezastrelor; schimbul de expertiză între ONG-uri și administrația locală în vederea eficientizării activităților de prevenire a dezastrelor; îmbunătățirea modalităților de comunicare între ONG-uri și instituțiile publice pe probleme de prevenire a dezastrelor.

În deschiderea evenimentului au avut loc prezentarea participanților; prezentarea proiectului "Rețeaua ONG pentru prevenirea dezastrelor" și a Rețelei RePeDe!. Cadrul de discuție și introducerea în tema întâlnirii s-a realizat prin susținerea prezentării "Legătura între schimbările climatice și dezastre naturale".

Discuțiile au fost canalizate în direcția identificării acelor conexiuni la nivel de responsabilități și atribuții ale administrației publice în domeniul gestionării situațiilor de urgență și activități derulate de ONG-uri (în funcție de specializare) în vederea prevenirii dezastrelor; de asemenea asupra modalităților în care combaterea/adaptarea la schimbările climatice se reflectă în programul de acțiuni ale instituțiilor publice.

În cadrul întâlnirii a fost prezentată și apariția unui document la nivelul Comisiei Europene, Carta Verde privind adaptarea la schimbări climatice, aflat în dezbatere în acel moment la nivelul Comitetului Economic și Social European. Carta menționează probleme multiple, de la pierderea biodiversității până la probleme legate de eficiența centralelor termice și utilizarea energiei nucleare. În toate planurile din sectorul energetic (extindere, modernizare etc.) trebuie să se țină cont de aceste probleme.

Concluziile acestei mese rotunde:

- Necesitatea utilizării unor acțiuni de prevenire a dezastrelor: reîmpădurirea suprafețelor cu risc de alunecare de teren; de exemplu, în sud, în zona

Dăbuleni, nisipul se extinde, perdelele forestiere au fost tăiate, iar pânza freatică a scăzut (în această zonă se impun atât reîmpădurirea și dezvoltarea unui plan național de forare, cât și acțiuni responsabile ale cetățenilor, care să contribuie la aplicarea măsurilor);

- Existența unei bune colaborări cu ANM în privința transmiterii avertizărilor, acestea fiind trimise în teritoriu în timp operativ; totuși este necesară perfecționarea sistemului de transmitere a informațiilor către instituțiile pentru situații de urgență județene pentru a se interveni la timp și pentru a limita pagubele. O problemă ce trebuie remediată vizează inexistența unor fonduri la nivel de buget local, ceea ce determină imposibilitatea administrației locale de a reacționa în caz de avertizare;
- Bucureștiul nu este pregătit în caz de dezastru; forțele profesionale și intervenția autorităților sunt blocate; este nevoie să se includă în mod legal obligația cooperării autorităților locale cu ONG-uri (ce activează în regim de voluntariat) din România; în prezent sunt prevăzute numai cooperarea cu Crucea Roșie; este de dorit să fie posibilă susținerea financiară, în cazul simulării de exerciții, a costurilor de transport și hrană pentru voluntarii participanți la intervenție;
- Există deschidere de colaborare a ONG-urilor cu autoritățile locale, cum este cazul Salvatorilor voluntari, care intervin alături de forțele profesionale la exerciții și pot mobiliza resurse importante din exterior în cazuri reale, în special pentru radiocomunicații;
- Necesitatea de a-i stimula pe cetățeni să aibă inițiativă; în realitate există două alternative în privința schimbărilor climatice (prevenire/combateră și adaptare); în cazul adaptării sunt în prezent măsuri care prevăd acordarea de compensații celor afectați. Este necesară o mai bună reflectare în media a evenimentelor, pentru a crește gradul de conștientizare și educației ale publicului larg; este necesară o mai mare implicare a jurnaliștilor pe probleme de mediu;
- România trebuie să își elaboreze un program de adaptare la schimbări climatice.

În cadrul acestei mese rotunde au fost formulate o serie de recomandări de acțiune în vederea prevenirii evenimentelor extreme în București:

- Menținerea și sporirea suprafeței spațiilor verzi urbane; replantarea de

- copaci în compensație reprezintă o soluție atractivă, însă nu este o măsură fezabilă pe termen lung, nu contribuie la sustenabilitatea orașului, dacă copacii noi nu vin în completarea/suținerea unor ecosisteme deja existente; spațiile verzi urbane se dezvoltă greu și nu sunt atât de eficiente ca ecosistemele naturale (păduri, parcuri, grădini);
- Reînființarea centurii verzi a Bucureștiului, întrucât o dezvoltare imobiliară irațională va conduce la o sufocare efectivă a orașului; în același sens, sprijinirea realizării unei rețele de spații verzi în interiorul Bucureștiului este absolut necesară;
 - Etichetarea și reabilitarea energetică a clădirilor;
 - Suținerea, la nivelul administrației locale, a utilizării resurselor regenerabile de energie (care, de exemplu, în caz de cutremur, asigură independența energetică și acces la resurse primare, apă și electricitate); utilizarea resurselor geotermale în București;
 - Reintroducerea în uz a puțurilor pentru alimentare cu apă în caz de urgență;
 - Necesitatea unei cooperări între Prefectura București și Prefectura Ilfov, pentru coordonarea eforturilor pe tema înființării zonei metropolitane;
 - Îmbunătățirea transportului public în București; o recomandare în acest sens este impunerea unei separații fizice între benzile pentru autobuze, troleibuze și cele pentru autoturisme; stabilirea clară a unor benzi rezervate pentru transportul în comun, ceea ce va conduce și la o fluidizare a rutelor mijloacelor de transport, cu posibilitatea de a se evalua și intervalul de succesiune;
 - Îmbunătățirea rutelor actuale de metrou, dată fiind existența liniilor vechi de cale ferată neutilizate în prezent;
 - Identificarea nevoii de resurse în caz de dezastru și cercetarea asupra categoriilor de resurse necesare în caz de pană de curent, pană de gaze etc.;
 - Realizarea de hărți de risc în București;
 - Menținerea și stimularea comunicării între administrația publică locală și ONG-uri; identificarea de căi de eficientizare a transmiterii de informații de ambele părți; stabilirea unor modalități operative prin care se poate determina ce tip de informații sau expertiză sunt necesare administrației locale și pot fi solicitate ONG-urilor; încurajarea utilizării căilor electronice de comunicație (email, liste de discuții - spre exemplu lista de discuții a Rețelei RePeDe).

2. Suceava

Clubul Ecologic "Origini Verzi" din Suceava a organizat două evenimente locale în cadrul proiectului: o caravană de informare și masa rotundă intitulată "Inundații și alunecări de teren, ca rezultat al tăierilor masive de pădure".

Masa rotundă județeană "Inundații și alunecări de teren, ca rezultat al tăierilor masive de pădure" a fost organizată de către Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" Suceava în colaborare cu Asociația ALMA-RO, cu sprijinul Consiliului Județean Suceava și al Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Bucovina" al Județului Suceava.

La eveniment au participat un număr de 14 persoane, reprezentanți atât ai organizațiilor neguvernamentale și ai administrației publice, cât și ai mass-

media locale. În prima parte s-au realizat prezentări legate de proiectul "Rețeaua ONG-urilor pentru prevenirea dezastrelor" în mod succesiv de către reprezentanți ai Clubului Eco-Montan "Origini Verzi" Suceava și ai Asociației ALMA-RO. De asemenea, reprezentantul Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Bucovina" a făcut o scurtă descriere a activității acestei instituții.

lului pentru Situații de Urgență "Bucovina" a făcut o scurtă descriere a activității acestei instituții.

Cea de-a doua parte a întâlnirii a constat într-o dezbatere deschisă pe tema "Inundații și alunecări de teren, ca rezultat al tăierilor masive de pădure", unde s-a insistat asupra situațiilor de urgență din Suceava și s-au prezentat locațiile cu risc ridicat la alunecări de teren - zona Fălticeni, Sucevița și Brodina (din cauza tăierilor ilegale de păduri), unde inundațiile pe timp de iarnă sunt frecvente, din cauza înghețului apei pe fundul albiei. S-au prezentat intervenția în cazul de dezastru petrecut în vara anului 2006 în comuna Arbore și comportamentul populației, al autorităților și al instituțiilor responsabile de intervenția în caz de dezastru.

Concluzii:

- Necesitatea încheierii unor parteneriate între administrația locală și ONG-uri pe domenii de expertiză în domeniul prevenirii dezastrelor;
- Numărul scăzut al campaniilor de conștientizare și lipsa instruirii în domeniul prevenirii dezastrelor, comitetele pentru situații de urgență din comunitățile mici neavând suficientă pregătire în domeniul prevenirii dezastrelor;

- Lipsa hărților de risc, care ar constitui un element de mare ajutor în prevenirea și combaterea situațiilor de urgență și, ca urmare, este o nevoie de atragere de fonduri în acest domeniu;
- Numărul scăzut al activităților de prevenire din cauza numărului mare de intervenții, fiind nevoie de o cooperare între administrația publică și ONG-uri pentru a desfășura activități complementare;
- Nevoia de educație a populației, încă de pe băncile școlii, sugerându-se măsura de a se introduce în școli unele cursuri de prevenire a dezastrelor; în acest sens, ISUJ "Bucovina" dețin planșe sugestive care pot fi folosite în activități educaționale și pot fi puse la dispoziția celor interesați;
- Nevoia unui sistem integrat de alarmare;
- Nevoia unei baze de date cu instituțiile din regiune care pot oferi sprijin în informarea și prevenirea dezastrelor, dar și în intervenții post-dezastru, (prezentarea serviciilor și a furnizorilor de servicii).

Caravana de informare

În trei comunități din județul Suceava (Panaci, Dorna Căndrenilor și Stulpicani) a fost organizată o campanie de informare focalizată pe prevenirea dezastrelor și rolul populației în acest proces. Campania a fost coordonată de Clubul Ecologic "Origini Verzi" Suceava, partener în proiect. Această activitate este menită să constituie un model de

implicare ONG în prevenirea situațiilor de urgență prin lucrul cu comunitățile locale supuse unui tip de risc de dezastru. În acest caz, este vorba despre trei comunități localizate într-o zonă montană, în care despăduririle și un management ineficient al terenului le supun la riscul de alunecări de teren și inundații. În același timp, comunitățile nu sunt conștiente de efectele pe care le poate avea contribuția cetățenilor la degradarea mediului în care traiesc și este nevoie de o campanie locală de informare asupra acestora și asupra metodelor prin care cetățenii pot contribui la prevenirea dezastrelor.

Caravana de informare "Inundații și alunecări de teren, ca rezultat al tăierilor masive de pădure" a fost organizată de către Clubul Eco-Montan "Origini Verzi" în colaborare cu Asociația ALMA-RO, cu sprijinul Primăriilor din Comunele Panaci, Dorna Căndrenilor și Stulpicani.

Acțiunea a fost demarată de o echipă de campanie formată din 5 persoane, 2 voluntari (Mihai Holovate, Lia Sniatowschi), 2 colaboratori ai Clubului "Origini Verzi" (Magda Sniatowschi și Florin Petrăreanu) și un reprezentant al Asociației ALMA-RO (Oana Calugărici). Aceștia au fost instruiți privind locațiile, persoanele de contact în fiecare

dintre cele 7 instituții vizate și detaliile legate de materialele de informare care trebuie diseminate.

Obiectivele caravanei de informare:

- Stimularea cooperării administrației publice locale cu ONG-urile de mediu în domeniul managementului riscului de dezastru;
- Prezentarea Rețelei RePeDe și implicit a proiectului Rețeaua "ONG pentru prevenirea dezastrelor";
- Prezentarea în școlile din mediul rural a unor teme de dirigenție în domeniul prevenirii riscului de dezastru;
- Conștientizarea locuitorilor din cele trei comunități vizate privind prevenirea dezastrelor.

Grupul țintă a fost reprezentat de funcționarii din cele 3 primării, elevii din cele 3 școli (câte una în fiecare comună), cetățeni din cele trei comunități (Panaci, Dorna Cândrenilor, Stulpicani).

Parteneri și instituții vizate:

- Asociația ALMA-RO;
- Centrul de Diagnoză Comunitară;
- Primăria comunei Panaci;
- Școala cu clasele I-VIII Panaci;
- Primăria comunei Dorna Cândrenilor;
- Grupul Școlar Dorna Cândrenilor;
- Primăria comunei Stulpicani;
- Școala cu clasele I-X Stulpicani;
- Serviciul Salvamont Vatra Dornei.

În cadrul acestei caravane au fost distribuite/postate următoarele materiale:

un banner, panouri de afișaj cu 6 tipuri de afișe; tricouri, afișe privind Rețeaua RePeDe, pixuri, pliante cu Rețeaua RePeDe, pliante privind prevenirea dezastrelor, pliante privind prevenirea dezastrelor în județul Suceava, ghiduri de lucru "Managementul riscului de dezastru", mape informative.

Rezultate:

- 3 comunități din două microregiuni diferite au participat la caravană;
- informarea mai multor grupuri țintă (3 primari și aproximativ 18 funcționari publici, 120 elevi din 3 școli cu vârste între 8 și 12 ani, 12 profesori, 138 de cetățeni din cele 3 localități);
- diseminarea materialelor informative (afișe și materiale distribuite în școli și primării unui număr de aproximativ 600 de persoane);
- aproximativ 8.000 de cetățeni informați prin mass media locală (Monitorul de Suceava);
- interes crescut al administrației locale de a colabora cu ONG-urile de mediu în domeniul prevenirii dezastrelor;
- grad de conștientizare mai ridicat al cetățenilor din județul Suceava față de pericolul dezastrelor.

Concluzii:

- slaba informare în mediul rural cu privire la prevenirea dezastrelor;
- instruire scăzută a membrilor comitetelor pentru situații de urgență din mediul rural;
- existența unei reale deschideri a instituțiilor de învățământ pentru a coopera în domeniul prevenirii dezastrelor;
- experiențele trecute referitoare la dezastre mobilizează comunitățile în a aborda o viziune mai deschisă în ceea ce privește acțiunile de prevenire;
- lipsa cooperării între experții din domeniul prevenirii dezastrelor și gestionării situațiilor de urgență;
- necesitatea continuării acțiunilor de informare și simulare în vederea educării populației.

3. Galați

Masa rotundă cu tema "Organizații neguvernamentale de mediu și autorități publice - împreună pentru prevenirea dezastrelor" a fost organizată de către Centrul de Consultanță Ecologică Galați (CCEG), ca membru al Rețelei RePeDe.

Au participat cinsprezece persoane, membri CCEG și reprezentanți ai administrației publice locale și ai instituțiilor care fac parte din Inspectoratul și Comitetul Tehnic pentru Situații de Urgență din județul Galați.

Invitația de participare la masa rotundă, trimisă în timp util unui număr de 19 reprezentanți guvernamentali și neguvernamentali, a beneficiat de o atenție deosebită, însă o serie de persoane nu au putut participa: recentele inundații din județ (cazul "Tecuci")

au concentrat în zonă toate instituțiile responsabile de situații de urgență. Dintre aceștia, 10 reprezentanți ai diverselor instituții guvernamentale și-au exprimat interesul de a colabora ulterior pe această temă cu ONG-urile de mediu.

Scopul întâlnirii a fost accentuarea și conștientizarea importanței acțiunii de prevenire a dezastrelor, de orice natură.

Întâlnirea a debutat cu prezentarea proiectului "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor" și a studiului de caz "Impactul secetei și al inundațiilor asupra apei, prin poluarea cu nitrați".

Rezultatele studiului de caz:

- Perioade frecvente de secetă/inundații în ultimii trei ani în județul Galați, specialiștii declarând că "această zonă este supusă deșertificării într-un ritm extrem de rapid, riscând chiar să devină primul deșert din Europa";
- Practic, mai mult de 80% din fântânile monitorizate (în cadrul altor proiecte derulate de CCEG în mediul rural) prezintă o concentrație mare de nitrați;
- În anul 2006, CCEG a constatat că din 13 fântâni testate, doar 5 se încadrau în limitele concentrației admise de nitrați, alte 2 aveau mici depășiri, iar 6 fântâni aveau depășiri foarte mari (un procent de aproximativ 50% peste limita maximă admisă). În anul 2007, prelevându-se constant probe de apă din fântână, se poate afirma că situația s-a înrăutățit. Din numărul de 14 fântâni analizate, apa dintr-o singură fântână se încadra în parametrii normali, restul având depășiri foarte mari;

- Conștientizarea extrem de redusă, în rândul localnicilor, a acestei probleme, lipsa de informații și de materiale educative, precum și ignorarea efectelor asupra sănătății ale consumului de apă din fântânile în care s-a depistat o concentrație mai mare de nitrați decât limita admisă de 50 mg/l;
- Principalul poluator este, de cele mai multe ori, chiar gospodarul, prin modul cum depozitează gunoiul de grajd în curtea proprie sau prin folosirea îngrășămintelor chimice sau organice în mod necorespunzător;
- Pentru exemplificare, s-a folosit experiența acumulată de către CCEG în comuna Măstăcani, pentru că în zonă, începând cu anul 2005, s-au desfășurat proiecte de gospodărire a apei, de educație ecologică, de conștientizare și chiar de construire a unei platforme de compostare a gunoiului de grajd și a unei grădini experimentale pe principii ecologice;
- Sunt necesare mai multe acțiuni de informare a populației și de conștientizare a efectelor consumului de apă din fântânile cu concentrație ridicată de nitrați/nitriți;
- În activitatea CCEG s-a demonstrat utilă amplasarea afișelor cu recomandarea ca apa din anumite fântâni să nu mai fie folosită pentru băut și nici pentru pregătirea mâncării, mai ales de către familiile cu copii de vârste mai mici de 2 ani, existând riscul de îmbolnăvire gravă sau chiar moarte.

Notă: (1) Monitorizarea realizată de CCEG începând cu 2005 a zonei tampon din comuna Măstăcani a relevat importanța plantelor/vegetației în procesul de epurare a apei care traversează groapa de gunoi a satului; rezultatele au demonstrat o reducere semnificativă a concentrației de nitrați de 42 %. (2) Valori maxime de concentrație s-au înregistrat fie în perioada ploilor și a inundațiilor, fie în timpul iernii, când nu mai există vegetație. În perioada de vară s-au înregistrat valori reduse de contaminare, deoarece plantele au absorbit nutrienții; analizele au fost făcute cu aparatură semiprofesională (reflectometrul portabil RQflex plus MERCK).

Concluzii:

- Slaba implicare a populației în dezbaterile publice și a ONG-urilor în comitetele de avizare tehnică (CAT) a studiilor de impact asupra mediului (organizate de către APM/ARPM), mai ales după aderarea României la Uniunea Europeană, ceea ce a afectat comunicarea cu organismele guvernamentale. În plus, au devenit vizibile posibilitățile reduse ale organizațiilor de corelare cu situațiile de urgență, și resursele umane insuficiente, care împiedică implicarea în timp util;

- necesitatea creării condițiilor pentru ca populația să aibă acces la informație și, nu în ultimul rând, să se creeze parteneriate cu autoritățile în vederea atragerii de fonduri pentru implementarea proiectelor în parteneriat;
- Prezența redusă a autorităților locale și a reprezentanților altor ONG-uri din Galați la această masa rotundă se datorează activităților de derulare a proiectelor proprii, resursele reduse de timp și de personal; interesele comune, însă, stau la baza eficienței acțiunilor în parteneriat, chiar dacă se înregistrează absența la asemenea întâlniri;
- Se impune amendarea legislației privind parteneriatul între administrația publică și ONG-uri pentru prevenirea dezastrelor, dar acesta este un proces greoi și de durată. Colaborarea este realizabilă, dar este nevoie de timp, resurse umane și financiare, mai exact de implementarea unui proiect vizând mecanismul de îmbunătățire între partea guvernamentală și cea neguvernamentală;
- Crucea Roșie, tot un ONG care face parte din Comitetul de intervenție în caz de dezastre, reprezintă precedentul creat care trebuie extins și asupra altor ONG, ceea ce ar genera un plus de valoare. Prin proiectul în discuție, se încearcă sensibilizarea la nivel național în acest sens, dar propunerea trebuie să pornească de la nivel local, ca rezultat al unei necesități clare. Este evident faptul ca ONG-urile nu pot rezolva problemele generate de situații de criză, dar trebuie conștientizat și fructificat "interesul comun" al acestora și al administrației locale.
- Implicarea ONG-urilor este posibilă datorită existenței, în teritoriu, a unei rețele de colaboratori și voluntari la care ONG-ul respectiv poate apela, aceștia deplasându-se urgent în zonele critice și completând astfel resursele punctelor de Cruce Roșie. ONG-urile pot, de asemenea, informa localnicii despre iminența unor situații de risc și despre ceea ce trebuie făcut pentru a reduce vulnerabilitatea comunităților și pot chiar să ofere anumite servicii unor persoane care nu se pot deplasa (vârstă, boală etc.), în caz de dezastru iminent;
- Buna capacitate a ONG-urilor de a asigura, în procesul de prevenire a dezastrelor, informarea și contactarea rapidă a populației, în colaborare cu instituțiile publice (inclusiv prin linii telefonice gratuite, accesibile ONG-urilor în situații de urgență);
- ONG-urile propun autorităților locale îmbunătățirea parteneriatului prin proiecte care vizează întreaga comunitate și exploatarea oportunităților de finanțare pentru punerea în practică a diverselor inițiative în acest domeniu;
- Realizarea unui front comun între autoritățile publice și ONG-uri în scopul îmbunătățirii cadrului legislativ.

Propuneri:

- Înființarea unei linii telefonice gratuite, sau tarifată diferit, pentru comunicarea cu familiile afectate, aflate în zone izolate și în imposibilitatea de se îngriji/aproviziona. Această linie înlesnește implicarea ONG-urilor, atât preventiv cât și pe vârful de situație de urgență, acestea preluând o parte din responsabilitatea care revine, formal, Inspectoratului pentru Situații de Urgență;
- Includerea reprezentanților ONG-urilor pe lista Inspectoratului pentru Situații de Urgență, aceștia putând prelua o parte din atribuțiile acestui comitet mai ales de comunicare, cu ajutorul furnizorilor de telefonie fixă, prin linii telefonice special puse la dispoziție;
- Se impune încheierea unui protocol de parteneriat pe subiectul în discuție cu stipularea clară a răspunderii ONG-urilor în situații de urgență.

4. Baia Mare

Pentru pregătirea mesei rotunde pe plan local din Baia Mare, coordonatorul local de studiu de caz a identificat persoanele de contact din instituțiile locale cu atribuții în prevenirea dezastrelor și organizații neguvernamentale de mediu interesate să participe la studiul de caz.

În data de 12 septembrie 2007 a avut loc o întâlnire cu Prefectul județului Maramureș, d-na Gyongyke Bondi, pentru a prezenta proiectul "Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor" și activitățile Rețelei RePeDe. De asemenea, întâlnirea a avut și scopul de a solicita sprijinul Instituției Prefectului Județului Maramureș în organizarea unei mese rotunde la nivel local, cu participarea reprezentanților Comitetului Județean pentru Situații de Urgență.

Au fost contactați și reprezentanți ai Inspectoratului pentru Situații de Urgență Maramureș, Administrația Națională "Apele Române", SGA Maramureș, Primăria Vadu Izei, care și-au exprimat suportul pentru inițiativa unei colaborări între administrația locală și ONG-uri.

În paralel, coordonatorul local de studiu de caz a contactat și organizații neguvernamentale de mediu locale (Federația ONG Maramureș, YMCA, Concordia Săsar, Asociația Profesională GEOMMED și Asociația Leii de la Șișești) și s-au organizat întâlniri preliminare cu reprezentanții acestor organizații pentru a prezenta rețeaua și activitățile programate la nivel local, urmând a le invita să participe la masa rotundă alături de autoritățile locale.

Masa rotundă "Managementului riscului de dezastru - inundații în Bazinul Someș-Tisa, Maramureș" a fost organizată de către Asociația EcoLogic în colaborare cu Instituția Prefectului Județului Maramureș și Inspectoratul pentru Situații de Urgență "George Pop de Băsești" Maramureș.

Evenimentul a întrunit un număr de 17 persoane, reprezentanți atât ai organizațiilor neguvernamentale, ai administrației publice și nu în ultimul rând

ai mass-mediei locale. În prima parte s-au făcut prezentări din partea Instituției Prefectului Județului Maramureș. D-na Prefect a insistat asupra necesității cooperării și parteneriatelor între autorități publice și organizații neguvernamentale în domeniul managementului riscului de dezastre, luând în considerare cazul specific al inundațiilor în Bazinul Someș-Tisa, Maramureș. Au urmat prezentări din partea reprezentanților Asociației ALMA-RO și Asociației EcoLogic. Cea de-a doua parte a întâlnirii a constat într-o dezbatere pe tema colaborării dintre autoritățile publice și organizațiile neguvernamentale, în încercarea de a face cunoscute inițiativele și de a găsi soluții pentru prevenirea dezastrelor.

În prima parte a întâlnirii s-au prezentat proiectul și Rețeaua RePeDe precum și studiul de caz specific "Managementului riscului de dezastru, inundații în Bazinul Someș-Tisa, Maramureș".

A urmat o prezentare a proiectului numit DENATEH (Reducerea vulnerabilității și combaterea consecințelor dezastrelor naturale și tehnologice, în sprijinul comunităților locale). Acest proiect este structurat pe 2 componente: (1) Implementarea programului APELL (Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level, www.uneptie.org/pc/apell/), program pentru asigurarea securității mediului și promovarea dezvoltării durabile, dezvoltat sub egida UNEP) în România pentru managementul dezastrelor, APELL-RO și (2) Evaluarea impactului determinat de substanțe periculoase cu ajutorul tehnologiilor GIS, ACR, GISAR. Proiectul oferă o abordare simplă și clară a prevenirii și răspunsului la accidente, reducerii impactului acestora prin planificare, conștientizare și comunicare, putând fi aplicat oricărei situații de risc, natural sau tehnologic. În cadrul proiectului este cuprinsă și realizarea unei cercetări cantitative pe bază de chestionar, care va fi aplicat organizațiilor neguvernamentale;

A urmat o prezentare a proiectului numit DENATEH (Reducerea vulnerabilității și combaterea consecințelor dezastrelor naturale și tehnologice, în sprijinul comunităților locale). Acest proiect este structurat pe 2 componente: (1) Implementarea programului APELL (Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level, www.uneptie.org/pc/apell/), program pentru asigurarea securității mediului și promovarea dezvoltării durabile, dezvoltat sub egida UNEP) în România pentru managementul dezastrelor, APELL-RO și (2) Evaluarea impactului determinat de substanțe periculoase cu ajutorul tehnologiilor GIS, ACR, GISAR. Proiectul oferă o abordare simplă și clară a prevenirii și răspunsului la accidente, reducerii impactului acestora prin planificare, conștientizare și comunicare, putând fi aplicat oricărei situații de risc, natural sau tehnologic. În cadrul proiectului este cuprinsă și realizarea unei cercetări cantitative pe bază de chestionar, care va fi aplicat organizațiilor neguvernamentale;

acest chestionar sprijină colectarea de date de identificare a problemelor care trebuie investigate pentru a construi instrumentele specifice APELL pentru arealul luat în considerare și pentru conceperea prototipurilor ce vor susține planul integrat de acțiune în situații de urgență. Scopul chestionarului este de a evidenția rolul comunității în situații de urgență, mijloacele și mecanismele de pregătire și de intervenție potențiale și instrumentele de coordonare utilizate.

Concluzii:

- Există susținere pentru activitățile Rețelei RePeDe din partea tuturor instituțiilor prezente la această întâlnire;
- Prefectul și-a exprimat disponibilitatea de a o invita pe doamna Edit Pop, reprezentant al Asociației EcoLogic, să participe la ședințele Comitetului Județean pentru Situații de Urgență, în calitate de membru observator;
- Necesitatea unei comunicări permanente între administrația publică și ONG-uri;
- Rolul organizațiilor neguvernamentale în teren este de a pregăti comunitățile în buna gestionare a situațiilor de urgență, dar și în atragerea de fonduri pentru activități locale;
- De asemenea, rolul ONG-urilor trebuie să vizeze și asistență acordată comunităților pentru atragerea de fonduri, modalități de întocmire a dosarului pentru plata subvențiilor (exp site-uri NATURA 2000) etc;
- Conlucrarea cu ONG-urile este benefică pentru Inspectoratul pentru Situații de Urgență, în special pentru că personalul din această instituție este limitat, cu atribuții multiple, și nu există personal care să realizeze prevenirea populației în teren. ONG-urile dispun de voluntari și de metode de comunicare bine adaptate fiecărei categorii de persoane și pot disemina foarte ușor informațiile pregătite prin proiectul Ministerului Administrației și Internelor prezentat anterior;

Alte probleme identificate în Maramureș:

- haldele de steril, martori ai activității miniere, încă își pun amprenta asupra sănătății comunităților, dar și asupra mediului înconjurător. Praful care se ridică de pe aceste halde aparține celor 2 mari industrii poluatoare ale Băii Mari (REMIN, și Romaltyn - fost Transgold-Aurul);
- tăieri masive de pădure, chiar și în parcurile naturale; comunitățile trebuie să știe că este imperios necesar să se realizeze protecție în aceste zone, fără tăieri de arbori, mai ales în pădurile cu rol de protecție sau în cele cu valoare naturală ridicată de conservare. Dar pe de altă parte, aceste măsuri de interzicere a tăierii pădurilor au și partea de compensații, pe care proprietarii de păduri le pot primi în schimb, de exemplu plăți compensatorii pentru servicii de mediu.

- Numirea unui reprezentant ONG în Comitetul pentru Situații de Urgență Maramureș este un pas important pentru sectorul civil în sensul că informația poate fi mai ușor asimilată și apoi diseminată în comunități. De asemenea, acesta este un bun prilej de a întâlni reprezentanții autorităților publice locale și de a stabili posibilități de colaborare.

Capitolul VI - Concluzii

Asistarea populației aflate în primejdie, în caz de dezastre naturale sau tehnologice este o activitate umanitară în care sunt implicate numeroase organizații neguvernamentale, universitare, academice, școlare, mass media, sectorul privat, sindicate, patronate și în general societatea civilă, pe baza coordonării acestora de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

La nivel național, în România există și acționează un sistem complex de organizații neguvernamentale care recunosc necesitatea coordonării eforturilor lor în domeniul managementului riscului de dezastru și colaborării cu structurile centrale și locale din țară. Expertiza acestor organizații în diseminarea informației în comunități, poate fi foarte bine exploatată într-un efort cumulat în care parteneri în managementul dezastrelor devin atât autoritățile și organizațiile neguvernamentale cât și societatea civilă în general.

Coordonarea între organizațiile neguvernamentale și instituțiile guvernamentale se realizează în principal pe plan local și județean, prin intermediul Inspectoratelor Județene pentru Situații de Urgență. Între acestea s-au realizat parteneriate de colaborare, în cadrul cărora, pe baza sprijinului financiar acordat de autorități sau pe baza unor finanțări punctuale atrase de către ONG-uri, organizațiile au fost implicate în activitățile de pregătire și intervenție reală în caz de dezastre, sub coordonarea Inspectoratelor Județene pentru Situații de Urgență.

Dificultăți majore sunt legate de asigurarea financiară și suportul logistic necesar implicării organizațiilor neguvernamentale în activități practice, precum și de realizarea unei baze de date și a unei coordonări la nivel național a tuturor organizațiilor active în domeniul managementului riscului de dezastru. În acest context, considerăm formarea Rețelei RePeDe un prim pas pentru o mai bună gestionare a informației și expertizei existente în cadrul organizațiilor neguvernamentale de mediu în domeniul managementului și reducerii riscului de dezastru la nivel național.

Sintetizând această relație de coordonare între organizații neguvernamentale și autorități în cazul producerii diferitelor tipuri de calamități ce pot apărea pe teritoriul României, putem trasa următoarele concluzii:

- a) autoritățile naționale și locale au o capacitate scăzută de a gestiona procese și metode de prevenire a dezastrelor;

- b) sistemele de prevenire timpurie (early warning) a dezastrelor nu sunt suficient de funcționale și autoritățile locale acționează în principal după producerea dezastrului;
- c) cu câteva excepții, organizațiile societății civile nu sunt încă pregătite să își asume în mod eficient rolul de "câine de pază" în ceea ce privește managementul riscului de dezastru, nu au capacitatea de a se implica în aceste procese alături de administrația publică, iar activitățile lor, care ar putea să contribuie la prevenirea dezastrelor, nu au o vizibilitate destul de puternică pentru a produce o creștere a gradului de conștientizare a populației.

În același timp, trebuie menționat că există foarte puține exemple românești de colaborare între administrația publică și ONG-uri în prevenirea dezastrelor, cu toate că principiile prevenirii și al parteneriatului public-privat în managementul riscului de dezastru sunt menționate în legislația românească privind managementul situațiilor de urgență. Mai mult, autoritățile române s-au angajat să respecte aceste principii, menționate în tratate și convenții internaționale: Cadrul de Acțiune de la Hyogo 2005-2011 a fost asumat de către toate guvernele participante la Conferința Mondială pentru Reducerea Dezastrelor (ianuarie 2005), inclusiv de Guvernul României. Programul de acțiune subliniază nevoia de colaborare dintre autoritățile naționale și locale, organizațiile internaționale, ONG-urile locale și cetățeni pentru reducerea riscului de dezastru.

În ceea ce privește **cadrul instituțional** românesc (OUG nr. 21/2004), principalele structuri administrative cu responsabilități în prevenirea dezastrelor, care ar trebui să aplice convențiile și normele naționale și internaționale asumate, sunt Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratele Județene pentru Situații de Urgență, Comitetul Național pentru Situații de Urgență și Comitetele Județene și Locale pentru Situații de Urgență. Comitetele pentru situații de urgență se întrunesc de două ori pe an, la inițiativa președinților lor (prefecți la nivel județean sau primari la nivel local), sau ori de câte ori este nevoie (adică în situații de urgență sau când președintele comitetului consideră necesar acest lucru). Între aceste întruniri, Inspectoratele pentru Situații de Urgență asigură secretariatul comiteelor, iar în caz de criză asigură suport tehnic și de comunicare între instituții. OUG nr. 21/2004 menționează și faptul că organizațiile neguvernamentale pot susține activitatea instituțiilor publice prin "monitorizarea pericolelor și riscurilor specifice, precum și a efectelor negative ale acestora" și prin activități de "informare, înștiințare și avertizare". În practică, s-a constatat însă că implicarea organizațiilor neguvernamentale (de mediu) în prevenirea situațiilor de urgență și colaborarea lor cu autoritățile publice locale/centrale abilitate este minimă. Deși legea permite, spre exemplu, includerea în Comitetele pentru Situații de

Urgență a unor membri reprezentând organizațiile neguvernamentale, singurul ONG prezent în aceste grupuri anterior derulării proiectului era Crucea Roșie. Ca urmare a acestui proiect, un alt ONG, Asociația EcoLogic, a fost acceptat să facă parte din cadrul Comitetului pentru Situații de Urgență Maramureș, ceea ce credem că reprezintă un exemplu de succes ce ar trebui preluat și în alte județe sau comunități din țară.

Rolul parteneriatelor în acest proiect a fost de a maximiza rezultatele activităților planificate. Fiecare dintre organizațiile selectate are activitate într-o zonă în care există o serie de riscuri referitoare la producerea dezastrelor: risc de inundații și accidente industriale în zona județului Galați, risc de inundații și alunecări de teren în zona județului Suceava, risc de alunecări de teren, inundații și accidente industriale în zona Maramureș, și riscuri legate de efectele schimbărilor climatice în zona Municipiului București. Prin expertiza partenerilor de proiect (protecția apelor, biodiversitate, schimbări climatice și energie, păduri etc.) a devenit posibilă munca în rețele tematice, bazată pe schimbul de informații și cunoștințe între diferite organizații, cu activitate în diverse regiuni ale țării. De asemenea, au fost posibile lucrul cu autoritățile și comunitățile locale și diseminarea informațiilor, ca activități ale Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor la nivel local. Asociația ALMA-RO, prin expertiza și experiența atât în activitățile de mediu și construire de rețele, dar mai ales în proiecte destinate autorităților publice centrale și locale, a facilitat legătura dintre ONG-urile de mediu și administrația publică, domeniu de lucru în care există mari deficiențe în România.

Activitățile proiectului au adus în discuție, în premieră în România, o abordare specifică a managementului riscului de dezastru, care a deschis calea spre îmbunătățirea situației actuale în mod considerabil, în special la nivel local. Focalizarea acestui proiect s-a realizat nu pe abordarea exclusivistă a autorităților locale, ci la o abordare integrativă, care să implice cât mai mulți factori interesați. Ținând cont de degradarea stării mediului și de faptul că autoritățile publice s-au confruntat deja cu repetate situații de criză în ceea ce privește dezastrele naturale în ultimii ani, implicarea ONG-urilor de mediu în prevenirea dezastrelor a fost considerată oportună. S-a concretizat astfel o mai mare deschidere din partea administrației publice pentru cooperarea cu societatea civilă, cu scopul evitării unor crize profunde, sociale și economice. S-a realizat relaționarea ONG-urilor de mediu cu administrația publică, și bineînțeles, a crescut eficiența și vizibilitatea activităților acestora în comunități. Pe termen lung, prin posibilitățile de replicare, proiectul poate produce o schimbare în modul în care autoritățile publice concep colaborarea cu ONG-urile în mai multe domenii de protecție a mediului și în prevenirea dezastrelor.

De asemenea, și comunitățile locale au avut parte de o creștere a gradului de conștientizare în ceea ce privește modul cum își pot crea și conserva un mediu de viață sigur pe termen lung și cum pot atinge un scop comun: dezvoltarea durabilă a comunităților.

Activitățile proiectului au avut un aport deosebit în ceea ce privește creșterea capacității organizațiilor de mediu locale de a contribui la prevenirea dezastrelor prin lucrul cu autoritățile publice și cu cetățenii. Exemple concrete sunt mesele rotunde și campania de informare desfășurate în acest proiect. Parteneriatele create prin acest proiect vor genera o mai mare vizibilitate a ONG-urilor locale în comunitate și vor face ca eforturile autorităților publice și ONG-urilor pentru monitorizarea stării mediului și pentru protejarea acestuia să genereze o mai mare siguranță pentru populație. De asemenea, organizațiile neguvernamentale de mediu și autoritățile locale au avut cadrul propice pentru a-și putea îmbunătăți capacitatea de comunicare și colaborare. Astfel, Rețeaua ONG pentru Prevenirea Dezastrelor devine agent activ al îmbunătățirii comunicării între organizațiile neguvernamentale de mediu cu preocupări similare, reunind eforturile lor cu cele ale altor ONG-uri, din alte rețele naționale, regionale sau internaționale cu preocupări pentru management riscului și prevenirea dezastrelor.

Rețeaua ONG privind prevenirea dezastrelor a răspuns necesității de creștere a capacității instituționale a organizațiilor neguvernamentale de mediu pentru o mai bună și mai eficientă implicare a lor în managementul riscului de dezastru, cumulând experiența și expertiza organizațiilor partenere în acest proiect. Scopul rețelei este de a utiliza coerent informațiile din domeniu și de a facilita contactul cu alte coalitii și rețele ONG de profil la nivel național, regional și internațional, stimulând o mai bună și mai profesională implicare a organizațiilor neguvernamentale de mediu în prevenirea dezastrelor. În al doilea rând, s-a identificat nevoia inițierii unor relații de colaborare între ONG-urile de mediu și autoritățile publice naționale și locale. Proiectul de față vine ca un exemplu de bune practici în parteneriatul public-civic, care a stimulat colaborarea și a convins atât administrația publică, cât și societatea civilă, de utilitatea unui astfel de demers în îmbunătățirea mecanismelor de management al riscului de dezastru. Implicarea activă a ONG-urilor de mediu în activitățile acestui proiect a contribuit la creșterea transparenței decizionale a instituțiilor publice și a deschis calea participării publicului la luarea deciziilor în acest domeniu. Pe termen mediu, proiectul va produce beneficii în primul rând pentru comunitățile locale situate în zone de risc, ai căror locuitori au nevoie de un mediu de viață mai sigur.

Prin crearea Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor, organizațiile neguvernamentale de mediu implicate în proiect au putut și vor putea beneficia de expertiza membrilor și de un suport cumulat în activitățile lor de prevenire a dezastrelor la nivel local. Rețeaua reprezintă un cadru în care își vor găsi locul, în mod coerent, toate activitățile de protecție a mediului cu efecte asupra prevenirii dezastrelor, ceea ce va motiva comunitățile locale și autoritățile publice să le acorde mai multă atenție. De asemenea, proiectul a avut drept rezultat o creștere a gradului de conștientizare al ONG-urilor implicate în proiect asupra rolului pe care îl pot juca în activitățile de prevenire a dezastrelor, prin colaborarea cu autoritățile publice locale și lucrul cu comunitățile, și utilizând experiența vastă pe care o dețin în diverse domenii de protecție a mediului și în cunoașterea realităților locale. Activitățile la care ONG-urile de mediu au participat activ au oferit reprezentanților acestora informațiile și abilitățile necesare pentru a crește gradul de transparență a procesului de luare a deciziilor la nivel local cu privire la prevenirea dezastrelor și de a derula activități cu un impact mai mare asupra factorilor de decizie. În urma acestui proiect s-a realizat și o înlesnire a comunicării între organizațiile de mediu și Societatea Națională de Cruce Roșie, care în acest moment nu dezvoltă activități în parteneriat cu ONG-uri de mediu.

De asemenea, autoritățile centrale au putut identifica un partener de discuție, sub forma unei rețele, cu care să se consulte și căruia să îi solicite sprijinul pentru prevenirea dezastrelor, situație fără precedent în România. Autoritățile locale au avut posibilitatea de a identifica acele ONG-uri de mediu active la nivel local și au demarat acțiunea de îmbunătățire a calității actului administrativ prin implicarea organizațiilor societății civile în procesele decizionale și implementarea lor, referitor la prevenirea dezastrelor. În urma întâlnirilor și meselor rotunde desfășurate în proiect, autoritățile locale au identificat ONG-urile de mediu ca un punct de sprijin și o sursă de informații și expertiză până acum ignorată, ceea ce pe viitor va conduce la o mai mare eficiență a proceselor de management instituțional.

Comunitățile locale au beneficiat de campanii de informare referitor la modul în care cetățenii se pot implica direct în prevenirea dezastrelor și, prin urmare, în creșterea siguranței la nivel comunitar și îmbunătățirea calității vieții (de exemplu campania de informare din județul Suceava). Comunitățile au înțeles importanța protejării mediului, devenind conștiente de rolul esențial pe care și-l pot asuma în îndeplinirea acestui principiu.

În ceea ce privește ONG-urile partenere și cele direct implicate în proiect, se observă o capacitatea crescută de a colabora în special cu autoritățile publice locale, și de a gestiona aceasta colaborare în mod eficient și benefic pentru ambele părți. În cadrul întâlnirilor desfășurate la nivel local și național

acestea au asimilat principiile de mediere și negociere, informații despre conceptul de management al riscului de dezastru și locul pe care și-l pot asuma în sistemele de management, astfel dobândind abilități practice de lucru cu factorii de decizie și comunități.

Proiectul, un exemplu de bune practici în implicarea autorităților locale, ONG-urilor și comunităților în construirea bunăstării fiecărui cetățean și având ca verigă de legătură organizațiile neguvernamentale, poate fi replicat în orice alt domeniu de activitate.

În urma implementării proiectului se pot menționa îmbunătățiri în ceea ce privește:

- **Calitatea și frecvența implicării ONG-urilor de mediu** în procese de prevenire a dezastrelor, atât la nivel instituțional, cât și la nivelul comunităților locale, prin înființarea rețelei. Proiectul a avut rolul de a înlesni accesul la informații, înțelegerea mecanismelor instituționale referitoare la managementul riscului de dezastru, schimbul de experiență între ONG-uri, existența susținerii din partea unui grup organizat de ONG-uri cu preocupări similare și implicarea în activități practice care pot conduce la diminuarea riscului de dezastru;
- **Asumarea rolului ONG-urilor de mediu de "câine de pază" (watchdog)** la nivel local și național, prin creșterea capacității acestora de a semnaliza potențiale situații de risc în mod eficient și de a derula activități de informare și campanii cu impact asupra populației și autorităților locale;
- **Dezvoltarea colaborării și comunicării între ONG-urile de mediu** din România cu preocupări în domeniul prevenirii dezastrelor și semnalării potențialelor situații de risc, prin crearea Rețelei ONG pentru Prevenirea Dezastrelor;
- **Dezvoltarea comunicării și colaborării între ONG-urile de mediu și autoritățile publice locale și centrale** cu competențe în managementul riscului de dezastru, prin organizarea meselor rotunde la nivel local și național, care vor conduce la identificarea unor posibile modalități de cooperare pe subiecte și în zone specifice.

Au fost identificate și domeniile unde ONG-urile de mediu pot contribui în etapele de management al dezastrelor, utilizându-și expertiza, experiența și flexibilitatea:

- Conștientizarea factorilor de decizie și a publicului în prevenirea dezastrelor;
- Orientarea activității ONG-urilor de mediu către prevenirea dezastrelor;
- Implicarea în elaborarea și implementarea de politici publice și în activități de advocacy;

- Furnizarea de servicii de instruire;
- Evaluarea gradului de risc și vulnerabilitate de la nivelul comunității;
- Implicarea comunității în pregătire și atenuarea impactului în caz de dezastru.

Se speră că într-un viitor apropiat, rolul ONG-urilor în prevenirea dezastrelor să crească prin:

- Mobilizarea energiei comunităților locale (inclusiv asigurarea managementului voluntarilor);
- Sprijinirea pe termen lung a proiectelor propuse de autorități, permițând cetățenilor să participe la identificarea unor soluții pe termen lung pentru creșterea calității vieții;
- Susținerea corelării elementelor esențiale de dezvoltare durabilă - protecția mediului, economic, social;
- Sprijinirea populației pentru a face față schimbărilor din comunitate și implicit pentru scăderea vulnerabilității la dezastre, cauzate de creșterea rapidă a populației, urbanizare și evoluția tehnologică, în măsura în care acestea contribuie la degradarea mediului;
- Utilizarea ca oportunitate a tendinței finanțatorilor de a canaliza fonduri pentru prevenirea dezastrelor către ONG-uri internaționale și naționale, decât către autoritățile publice.

De asemenea, pentru a îmbunătăți implicarea organizațiilor neguvernamentale de mediu în managementul dezastrelor, formulăm următoarele **recomandări** pentru instituțiile publice locale și centrale cu atribuții în managementul dezastrelor și ONG-uri:

- Realizarea unui sistem național integrat de gestionare a crizelor, cu un grad de descentralizare care să permită flexibilitate și adaptarea la nevoile specifice ale diferitelor regiuni și comunități;
- Includerea organizațiilor neguvernamentale de mediu ca actori în procesul de construire a acestui sistem și, mai ales, implicarea acestora în structurile locale și regionale cu atribuții în domeniul managementului situațiilor de urgență. Este important, în acest sens, ca ONG-urile să fie vizate nu numai ca prestatori de servicii de voluntariat în momentul producerii dezastrului. Autoritățile publice ar putea beneficia (direct sau indirect) de expertiza ONG-urilor și de informațiile pe care acestea le dețin din zona lor pentru prevenirea dezastrelor, prin activități ca: educarea și mobilizarea comunităților, avertizarea timpurie, identificarea riscurilor și a vulnerabilităților etc.;

- Identificarea unor soluții de finanțare a activității ONG-urilor. Furnizarea coerentă a expertizei și a serviciilor către administrația publică și comunități trebuie susținută financiar pentru a fi eficientă, iar administrația publică are acces la aceste resurse;
- Stimularea parteneriatului și colaborării între administrația publică și organizațiile neguvernamentale de mediu pentru prevenirea dezastrelor;
- Integrarea temei prevenirii dezastrelor în activitățile organizațiilor neguvernamentale de mediu, ca subiect complementar la aria de specializare a fiecărei organizații;
- Implicarea organizațiilor neguvernamentale de mediu în activitatea Comitetelor pentru Situații de Urgență.

The NGO Network for Disaster Prevention - final report of the project

English Summary

The "NGO Network for Disaster Prevention" Project was implemented by ALMA-RO Association in partnership with TERRA Mileniul III Foundation, the Eco-Consultancy Center, EcoLogic Association and "Origini Verzi" Ecological Club between the January and December 2007. The project's objectives were:

- To strengthen the environmental NGOs' capacity to network in order to reduce disaster risk;
- To increase environmental NGOs capacity to become involved in disaster risk management processes at the local level;
- To stimulate the collaboration of NGOs and local public authorities in disaster risk management.

The project's target groups were environmental NGOs all over the country, central and local public authorities and citizens.

The activities implemented by the partners included:

- the elaboration of a guide entitled "Disaster risk management. A guide for environmental NGOs" (available only in Romanian);
- the development of a qualitative and quantitative research on NGOs' perceptions and opinions regarding their knowledge and involvement in disaster risk management;
- the creation of the NGOs Network for Disaster Prevention (having an informal structure);
- training for environmental NGOs;
- the elaboration of promotion and information materials regarding the network and disaster risk management (correlated with environmental protection);
- the organization of a national round table reuniting central administration and NGOs;
- the organization of four local round tables on disaster prevention and environmental protection for NGOs and local administration;
- the implementation of an information campaign for the citizens of three villages in the Suceava County;
- the organization of a follow-up meeting with environmental NGOs;
- the publication of a final report of the project.

The project was based on the fact that environmental NGOs should contribute to disaster risk management because, generally, environmental problems are sources of different types of disasters. For example, deforestation is often one

of the causes of floods and landslides, industrial accidents that affect the environment generally affect communities though their impact on the environment, etc. This means that NGOs contribute to disaster prevention, sometimes without being aware of it. Their contribution to monitoring the state of the environment and raising awareness on dangerous environmental problems can easily be associated with disaster prevention and early warning.

In Romania, assisting the population at risk in case of natural or technological disasters is a type of humanitarian activity in which many non-governmental and academic organizations as well as universities, schools, media, private actors, trade unions, pressure groups and generally civil society actors are involved with the coordinative support of the General Inspectorate for Emergency Situations.

At the national level, in Romania there is an active and complex system of non-governmental organizations which admit the necessity of coordinating their efforts on disaster risk management and of collaborating with the state central and local authorities. Their expertise in disseminating information to the community can be well used in a cumulative effort in which the partners are authorities as well as the non-governmental organization and civil society generally.

The coordination between the non-governmental and the governmental institutions is mainly achieved at the local and county level through the County Inspectorates for Emergency Situations. With financial support from authorities or funds gained by organizations, partnerships have been established between the two sectors in which organizations were trained for preparation and real intervention in case of disasters with the coordination of the County Inspectorates for Emergency Situations.

The major difficulties to involving NGOs in practical activities are financial and logistic as well as creating a database and sustaining coordination among organizations active on disaster risk management at a national level. In this respect, we consider the creation of RePeDe (FAST) Network as a first step to a good administration of existent information and expertise among environmental non-governmental organizations in the field of disaster risk management and reduction at the national level.

Synthesizing this coordination relationship between non-governmental organizations and authorities in case of disasters in Romania we can list the following conclusions:

- a) National and local authorities have a poor capacity to administer processes and methods of disaster emergency prevention;

- b) Early warning systems of disaster prevention are not well functioning and the local authorities usually act after the disaster happened;
- c) With, some exceptions, civil society organizations are neither ready to efficiently take on a watchdog position in disaster risk management nor capable to participate in these processes together with the public administration and the local activities which could contribute to prevent disasters, do not have enough visibility to increase awareness levels.

In the same time, we have to mention the fact that there are only a few examples of partnerships between public administration and NGOs in Romania although the principles of prevention and public-private partnership for disaster risk management are included in the Romanian legislation on emergencies management.

Moreover, the Romanian authorities agreed to respect these international conventions and treaties. The Action Framework from Hyogo 2005-2011 was embraced by all governments participant to the International Conference for Disaster Reduction (January 2005), including the Romanian government. The action plan highlights the need for collaboration between national and local authorities, international organizations, local NGOs and citizens for disaster risk reduction.

With regard to the Romanian institutional framework (GEO 21/2004), the main administrative structures with responsibilities in disaster prevention and which would have to apply the enforced international and national norms and conventions, are the General Inspectorate for Emergency Situations, the County Inspectorates for Emergency Situations, and the County and Local Committees for Emergencies. The Committees for Emergencies gather twice a year at their presidents initiative (county prefect or local mayor) or any time is needed (in emergency situations or when the president considers needed). During these meetings, the Inspectorates for Emergency Situations provide the secretary for the Committees and in cases of crisis, they offer technical and communication support. GEO 21/2004 mentions the fact that non-governmental organizations can support the activities of public institutions to prevent emergency situations by 'monitoring the specific dangers and risks as well as their negative effects' and through activities of 'information, announcement or warning'. We also have to mention the DECREE of Internal and Administrative Reform Ministry regarding the modification and completion of the decree of Internal and Administrative Ministry no. 718/2005, to approve the performance criteria on organisation structure and voluntary services equipment for emergencies. Practically, it was noticed that the implication of non-governmental organizations in preventing emergency situations and their collaboration with

the public administration is minimum. Although the law allows for the participation of NGOs representatives in the Committees for Emergencies meetings, the only NGOs present before the implementation of a project has been the RedCross. As a result of the project, another organization was accepted to the Maramures Commission for Emergencies, namely the Association EcoLogic which we believe is a success example that may be replicated in other counties and communities throughout the country.

The role of partnerships in this project was to maximize the results of the planned activities. Each of the selected organizations activates in a disaster risk area: risks of flooding and industrial accidents in the Galati County, risks of flood and landslide in Suceava County, risks of landslide, floods and industrial accidents in the Maramures County, and the risks of climate change effects in the City of Bucharest. The work on thematic networks based on information and knowledge exchange between different organizations active in different regions of the country was possible given the expertise of the project partners (on water protection, biodiversity, climate change, and energy, forests etc.); this way we also managed to work with local authorities and communities, and disseminate information as activities of the NGO network for Disaster Prevention at the local level. The ALMA-Ro Association through its expertise and experience in environmental and networking action and especially in projects with central public authorities facilitated the connection between the environmental NGOs and public administration, which is a field of action with huge deficits in Romania.

Unprecedented in Romania, the project activities brought into discussion a specific approach of disaster risk management, which contributed to a considerable improvement of the initial situation, especially at the local level. The focus was not centralizing the action to the public authorities, but a more inclusive approach to involve more interested actors. NGOs involvement was seen as an opportunity given the degradation of the environment and the fact that this year the public authorities already faced crisis of natural disaster nature. This way it was achieved an actual opening of public administration to the cooperation with the civil society with the aim of avoiding a profound social and economic crisis. A relation was created between public administration and environmental NGOs and hence and improved visibility and efficiency of their activities in the community. On the long run, given the possibility to replicate, the project can produce a change in the way public authorities perceive the cooperation with NGOs on environmental protection.

Moreover, the local communities also gained increased awareness on the way they can create and preserve a safe way of life on the long term and achieve a common goal - community sustainable development.

The project activities greatly contributed to the increase of local environmental organizations capacity to contribute to disaster prevention by working with authorities and citizens. Tangible results are the roundtables and information campaign carried out through this project. The partnerships developed through this project will increase the visibility of local NGOs in the community and will make their efforts on monitoring the environmental state and its protection more credible to make the population feel safer. Also, environmental NGOs and local authorities had the appropriate framework to improve their capacity for communication and collaboration. This way the NGOs Network for Disaster Prevention becomes an active agent in improving the communication between the environmental NGOs with similar concerns, reuniting their efforts with those of others, from national, regional and international networks with activity in risk management and disaster prevention.

The NGO network for disaster prevention was a response to the need for increasing the institutional capacity of environmental NGOs towards their improved and more efficient involvement in disaster risk management, and cumulating the expertise and experience of the partner organizations on this project. The purpose of the network is to coherently use the information in the field and also to facilitate the contact with other coalitions and similar networks at national, regional and international level, stimulating a better and more professional involvement of environmental NGOs in disaster prevention. This project comes as an example of good practice in the partnership public-civic which stimulated the collaboration and convinced the public administration as well as the civil society of the utility of such action to improve the mechanisms of disaster risk management. The active involvement of environmental NGOs in the activities of this project contributed to the increase of decision-making transparency of public institutions and opened the possibility for public participation in decision making in the field. On the medium term, the project will bring the most important benefits for the local communities in areas of risks whose habitants need a safer environment.

By creating the NGO Network for Disaster Prevention (as an informal structure), the environmental NGOs involved in the project could and will be able to benefit from the expertise of the members, and a cumulative support in their action to prevent disaster at the local level. The network represents a framework which will coherently gather all the activities for environmental protection with effects on disaster prevention and will motivate the local communities and public authorities to pay more attention. Moreover, the project contributed to increased awareness of the involved NGOs on their role to prevent disasters in collaboration with local public authorities and with the community as well as using their vast expertise in various aspects of environmental protection and knowledge of local realities. The activities that the

NGOs actively participated in offered their representatives the information and necessary abilities to increase the transparency level of local decision making regarding disaster prevention and of activities with larger impact on decision-makers. Following this project, the communication between environmental NGOs and the National Society Red Cross (which at this time does not further any partnership activities with environmental NGOs), was facilitated.

The local communities have benefited from information campaigns regarding the way the citizens can directly participate in disaster prevention and hence to increase safety for the community and improve life quality (an example is the information campaign from Suceava). The communities that were trained understood the importance of environmental protection becoming aware of the essential role that they can take in achieving this principle.

With regard to the partners NGOs and those directly involved in the project, we can notice their improved capacity to collaborate especially with the public local authorities and to efficiently administer this collaboration to benefit all parts. During national and international meeting, they assimilated the mediation and negotiation principles, information on the concept of disaster risk management and their role in the management system, thus building practical abilities to work with the decision-makers and communities.

The project, an example of good practice in involving authorities, NGOs and the community to build the prosperity of citizens, and having as a link, the non-governmental organization, can be replicated in any other field.

Following the implementation of the project, the improvements can be seen in the following:

- The quality and frequency of NGOs involvement in processes of disaster prevention at the institutional and community level by creating the network. The project facilitated the exchange of information, a better understanding of the institutional mechanisms on disaster risk management, experience exchange among NGOs and the existence of an organized group of NGOs that have similar concerns and involvement in practical activities that can lead to the reduction of disaster risks;
- NGOs role as watchdogs both nationally and locally by increasing their capacity to signal the potential risk situations efficiently and carry out information activities and campaigns with impact over the population and the local authority;
- Developing collaboration and communication among environmental NGOs in Romania with focus on disaster prevention and signaling potential risks through the NGO Network for disaster prevention;

- Develop communication between NGOs and local and central administration with competence in disaster risk management by organizing roundtables locally and nationally which will lead to the identification of possible ways of cooperating on specific themes and areas.

Specific fields where NGOs can contribute with their expertise, experience and flexibility in the steps of disaster management were identified:

- raising awareness of decision-makers and the public on disaster prevention;
- influencing the activities of environmental NGOs towards disaster prevention;
- involvement in the elaboration and implementation of public policies and in the activities of lobby;
- training delivery;
- evaluation of risk levels and vulnerability for the community;
- involving the community in preparing and alleviating the impact in case of disaster.

The role of NGOs in disaster prevention is expected to intensify through:

- Mobilizing the energy of local communities (including through providing the volunteers management);
- Long-term support of project submitted by authorities allowing citizens to participate to the identification of long-term solutions for life quality improvement;
- Supporting the correlation of essential components of sustainable development - ecologic, economic and social;
- Support the population to face the community changes and hence reducing their vulnerability to disasters caused by rapid population increase, urbanization, and technological evolution to the extent that these contribute to environmental degradation;
- The public administration opportunity to use of tendency of financiers to give money for disaster prevention to national and international NGOs;

Moreover, to improve the implication of environmental NGOs in disaster management we make the following recommendations to the local and central public institutions with responsibility in disaster management and to NGOs:

- Developing an integrated and decentralized national system of crisis administration to allow flexibility and adaptability to the specific needs of regions and communities;
- Including environmental NGOs as actors in the process of constructing this system and especially in the local and regional structures with responsibility in the field of emergencies management. Hence, it is important to see the

NGOs not only as voluntary services providers when disasters happen. Public authorities can benefit (directly or indirectly) from the NGOs expertise and information for disaster prevention through activities of education, community mobilization, early warning, risk and vulnerability identification;

- Identifying funding solutions for NGOs activities. The coherent provision of expertise and services to the public administration and the community has to be financially supported in order for it to be efficient and the public administration has access to this resources;
- Stimulating partnerships and collaboration between the public administration and non-governmental organizations for disaster prevention
- Integrating the theme of disaster prevention in the activities of environmental NGOs, as a complementary topic to the specialization of each organization;
- Involvement of environmental NGOs in the activity of Emergencies Committees.